

POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK 2012**

Katowice, 18 kwietnia 2013

SPIS TREŚCI

WYBRANE DANE FINANSOWE.....	4
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2012.....	9
1. INFORMACJE OGÓLNE	9
2. OPIS STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	11
1. Oświadczenie o zgodności.....	11
2. Podstawa sporządzenia	11
3. Zmiany zasad rachunkowości.....	14
4. Podstawy konsolidacji	15
5. Waluty obce.....	15
6. Leasing	16
7. Świadczenia pracownicze.....	16
8. Ujmowanie przychodów.....	17
9. Koszty działalności operacyjnej	18
10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	18
11. Przychody i koszty finansowe	18
12. Koszty finansowania zewnętrznego	18
13. Podatki.....	18
14. Nieruchomości inwestycyjne.....	19
15. Rzeczowe aktywa trwałe	19
16. Wartości niematerialne	20
17. Utrata wartości.....	20
18. Zapasy.....	21
19. Odpisy aktualizujące wartość zapasów	21
20. Instrumenty finansowe	22
21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	22
22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	22
23. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	22
24. Kapitały własne.....	23
25. Rezerwy	23
26. Kredyty bankowe.....	24
27. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	24
28. Instrumenty pochodne.....	24
29. Rachunkowość zabezpieczeń	24
30. Zysk przypadający na jedną akcję.....	25
31. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności.....	25
32. Prezentacja sprawozdania z przepływów pieniężnych.	25
33. Ważne oszacowania i osądy.....	25
34. Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych.....	26
3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	27
4. SEGMENTY OPERACYJNE.....	27
5. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	28
6. KOSZTY ZATRUDNIENIA	28
7. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	29
8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	30

9.	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	30
10.	PODATEK DOCHODOWY	31
11.	ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	32
12.	DYWIDENDY	32
13.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	32
14.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	33
15.	NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	37
16.	JEDNOSTKI ZALEŻNE	38
17.	ZAPASY	38
18.	NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	39
19.	POZOSTAŁE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	39
20.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	40
21.	KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	40
22.	KREDYTY I POŻYCZKI	41
23.	PODATEK ODROZCZONY	42
24.	ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE.....	43
25.	ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	43
26.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	44
27.	REZERWY	44
28.	KAPITAŁ PODSTAWOWY	45
29.	KAPITAŁ ZAPASOWY	46
30.	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	46
31.	ZYSKI ZATRZYMANE	46
32.	INSTRUMENTY FINANSOWE.....	47
33.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM	49
34.	CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	49
35.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	54
36.	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	56
37.	PROGRAMY ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH	57
38.	WYNAGRODZENIA I NAGRODY CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU	57
39.	NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	57
40.	INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	57
41.	ZDARZENIA PO DACIE BILANSU	58

WYBRANE DANE FINANSOWE

Wybrane dane finansowe	Rok 2012	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2011
	PLN	PLN	EUR	EUR
Przychody netto ze sprzedaży	265 130	255 366	63 525	61 681
Zysk z działalności operacyjnej	27 254	30 032	6 530	7 254
Zysk netto za okres sprawozdawczy	26 479	20 067	6 344	4 847
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	28 943	23 707	6 935	5 726
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-15 604	1 821	-3 739	440
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-13 135	-19 533	-3 147	-4 718
Przepływy pieniężne netto razem	204	5 995	49	1 448
Aktywa razem	243 754	236 491	59 624	53 544
Zobowiązania długoterminowe	30 317	30 007	7 416	6 794
Zobowiązania krótkoterminowe	42 073	61 959	10 291	14 028
Kapitał własny	171 364	144 525	41 917	32 722
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	171 364	144 525	41 917	32 722
Kapitał zakładowy	96 300	96 300	23 556	21 803
Liczba akcji na koniec roku	96 300 000	96 300 000	96 300 000	96 300 000
Średnia ważona liczba akcji dla potrzeb wyliczenia wartości zysku na jedną akcję	96 300 000	81 208 110	96 300 000	81 208 110
Zysk netto na jedną akcję zwykłą	0,27	0,25	0,07	0,06
Rozwodniony zysk netto na jedną akcję zwykłą	0,27	0,25	0,07	0,06
Wartość księgowa na jedną akcję	1,78	1,50	0,44	0,34
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję	1,78	1,50	0,44	0,34

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu przeliczono na walutę euro w następujący sposób:

- pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za rok 2012 (odpowiednio za rok 2011) przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca.
Kurs ten za rok 2012 wyniósł 1 euro = 4,1736 zł i odpowiednio za rok 2011 roku wyniósł 1 euro = 4,1401 zł
- pozycje bilansowe przeliczone wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy.
Kurs ten wyniósł na 31 grudnia 2012 roku 1 euro = 4,0882 zł; na 31 grudnia 2011 roku 1 euro = 4,4168 zł

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	NOTA	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	3	265 130	255 366
Koszt własny sprzedaży	5	(209 290)	(199 149)
Zysk brutto na sprzedaży		55 840	56 217
Koszty sprzedaży		(2 700)	(2 357)
Koszty zarządu		(23 168)	(20 954)
Pozostałe przychody operacyjne	7	2 261	3 076
Pozostałe koszty operacyjne	7	(4 979)	(5 950)
Zysk z działalności operacyjnej		27 254	30 032
Przychody finansowe	8	5 608	2 835
Koszty finansowe	8	(6 047)	(8 069)
Zysk przed opodatkowaniem		26 815	24 798
Podatek dochodowy	10	(336)	(5 249)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		26 479	19 549
Działalność zaniechana			
Zysk z działalności zaniechanej	9		518
Zysk netto		26 479	20 067

Średnia ważona liczba akcji dla potrzeb wyliczenia wartości zysku na jedną akcję	96 300 000	81 208 110
Zysk na jedną akcję zwykłą w złotych	0,27	0,25
Zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą w złotych	0,27	0,24
Zysk z działalności zaniechanej na jedną akcję zwykłą w złotych	0,00	0,01
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą w złotych	0,27	0,25
Rozwodniony zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą w złotych	0,27	0,24
Rozwodniony zysk z działalności zaniechanej na jedną akcję zwykłą w złotych	0,00	0,01

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Zysk netto	26 479	20 067
Przeszacowanie aktywów do wartości godziwej		3 972
Wycena transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń	360	
Całkowite dochody ogółem	26 839	24 039
Przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego	26 839	24 039
Przypadające mniejszości		0

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Razem kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej
Stan na 1 stycznia 2012r.	96 300	25 636		22 589	144 525
Zysk netto				26 479	26 479
Wycena transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń			360		360
Razem całkowite dochody			360	26 479	26 839
Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy		5 258		(5 258)	0
Stan na 31 grudnia 2012 r.	96 300	30 894	360	43 810	171 364

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Razem kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej
Stan na 1 stycznia 2011r.	41 760	29 323		49 839	120 922
Zysk netto				20 067	20 067
Przeszacowanie aktywów do wartości godziwej				3 972	3 972
Razem całkowite dochody				24 039	24 039
Podwyższenie kapitału zakładowego	54 540				54 540
Dywidenda		(15 403)		(51 289)	(66 692)
Wydanie akcji powyżej wartości nominalnej		11 716			11 716
Stan na 31 grudnia 2011 r.	96 300	25 636		22 589	144 525

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

A k t y w a	NOTA	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Aktywa trwałe		155 614	151 546
Wartości niematerialne	13	1 191	1 712
Rzeczowe aktywa trwałe	14	143 375	138 023
Nieruchomości inwestycyjne	15	7 769	7 769
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		3 271	4 033
Pozostałe aktywa długoterminowe	23	8	9
Aktywa obrotowe		88 140	84 945
Zapasy	17	36 483	33 581
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18	33 538	36 956
Należności z tytułu podatków		6 393	3 585
Pozostałe aktywa finansowe	19	618	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20	10 675	10 471
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	21	433	352
A k t y w a r a z e m		243 754	236 491

P a s y w a	NOTA	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Kapitał własny		171 364	144 525
Kapitał zakładowy	28	96 300	96 300
Kapitał zapasowy	29	30 894	25 636
Kapitał z aktualizacji wyceny	30	360	
Zyski zatrzymane	31	43 810	22 589
Zobowiązania długoterminowe		30 317	30 007
Kredyty i pożyczki	22	68	
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	158	19
Rezerwa na odroczonego podatku dochodowego	23	24 223	24 939
Rezerwy na świadczenia pracownicze	27	5 868	5 049
Zobowiązania krótkoterminowe		42 073	61 959
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	25	18 266	20 684
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	22	15 162	26 520
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe		136	5 538
Zobowiązania z tytułu podatków		3 367	3 566
Rezerwy na świadczenia pracownicze	27	1 823	1 658
Pozostałe rezerwy	27	3 319	3 993
P a s y w a r a z e m		243 754	236 491

Wartość księgowa	171 364	144 525
Liczba akcji	96 300 000	96 300 000
Wartość księgowa na jedną akcję w złotych	1,78	1,50

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	NOTA	Za okres	
		01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej		26 815	24 798
Zysk przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej			639
Korekty razem		2 128	(1 730)
Amortyzacja dotycząca działalności kontynuowanej		9 349	8 847
Odsetki i udziały w zyskach		1 274	1 455
Zysk (strata) z tytułu działalności inwestycyjnej		(2 720)	4 754
Zmiana stanu zapasów		(2 902)	(9 231)
Zmiana stanu należności	36	6 177	(11 003)
Zmiana stanu zobowiązań	36	(3 689)	10 049
Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze i pozostałych rezerw		310	16
Podatek dochodowy zapłacony dotyczący działalności kontynuowanej		(5 592)	(6 639)
Podatek dochodowy zapłacony dotyczący działalności zaniechanej			(121)
Zmiana stanu pozostałych aktywów		(79)	143
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		28 943	23 707
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych		395	730
Wpływy z tytułu zbycia aktywów finansowych			6 342
Wpływy z tytułu spłat pożyczek przez podmioty powiązane			8 000
Odsetki otrzymane			1 213
Inne wpływy z aktywów finansowych			515
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(13 022)	(6 979)
Inne wydatki inwestycyjne		(2 977)	
Udzielone pożyczki			(8 000)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(15 604)	1 821
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy netto z emisji akcji			66 256
Kredyty i pożyczki		15 262	
Dywidendy wypłacone na rzecz właścicieli			(66 692)
Spłaty kredytów		(26 552)	(16 160)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(577)	(541)
Odsetki zapłacone		(1 268)	(2 396)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(13 135)	(19 533)
Przepływy pieniężne netto, razem		204	5 995
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		204	5 995
Środki pieniężne na początek okresu		10 471	4 476
Środki pieniężne na koniec okresu		10 675	10 471

Sprawozdanie finansowe zostało zaakceptowane i podpisane przez Zarząd Spółki dnia 18 kwietnia 2013 roku

Prezes Zarządu - Mirosław Bendzera

.....

Katowice, 18 kwietnia 2013

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2012**1. INFORMACJE OGÓLNE**

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostkowe spółki Polska Grupa Odlewnicza SA oraz spółek zależnych.

I. Okres objęty skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym: 01.01.2012 - 31.12.2012, okres porównywalny 01.01.2011 - 31.12.2011.

II. Skład organów jednostki dominującej według stanu na dzień 31.12. 2012 r.:

Zarząd:

Mirosław Bendzera – Prezes Zarządu

Rada Nadzorcza:

Tomasz Domogała – Przewodniczący

Jacek Domogała – Wiceprzewodniczący

Czesław Kisiel

Beata Zawiszowska

Magdalena Jackowicz-Korczyńska

2. Zmiany w składzie Zarządu jednostki dominującej.

Nie wystąpiły.

3. Zmiany w Radzie Nadzorczej jednostki dominującej.

Nie wystąpiły.

V. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Polska Grupa Odlewnicza S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez poszczególne spółki tworzące grupę kapitałową oraz całą grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności.

VI. Skonsolidowane sprawozdanie sporządzono w polskich złotych (PLN). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Grupy Kapitałowej. Dane w sprawozdaniu wykazane zostały w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

VII. Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w ramach struktur organizacyjnych Spółek wchodzących w skład Grupy nie funkcjonowały Oddziały samodzielnie sporządzające bilans.

VIII. Organem zatwierdzającym roczne skonsolidowane sprawozdanie Grupy zgodnie ze statutem Jednostki Dominującej jest Walne Zgromadzenie.

IX. Zarząd podpisuje i składa roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Polska Grupa Odlewnicza S.A. razem z opinią i raportem biegłego rewidenta do Rady Nadzorczej celem oceny.

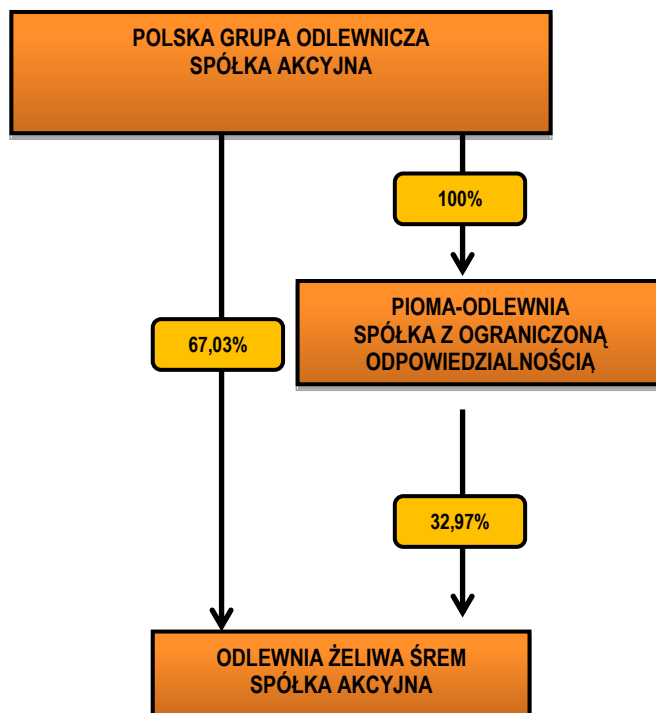
X. Dniem zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji jest 18.04.2013 r. Jest to dzień zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania przez kierownictwo jednostki dominującej w celu przedłożenia członkom Rady Nadzorczej.

XI. Rada Nadzorcza dokonuje oceny rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy i sporządza opisowe sprawozdanie z oceny Walnemu Zgromadzeniu.

Opis organizacji Grupy Kapitałowej POLSKA GRUPA ODLEWNICZA SA

Grupa Kapitałowa Polska Grupa Odlewnicza SA działa w branży odlewniczej.

Struktura Grupy Kapitałowej według stanu na dzień 31.12.2012r. przedstawia się następująco:

Jednostka dominująca:**Polska Grupa Odlewnicza SA**

Siedziba Spółki mieści się w Katowicach przy ul. Armii Krajowej 41
Regon 590722383 NIP: 771-23-74-309

Jednostki zależne :**1. Odlewnia Żeliwa "ŚREM" S.A.**

Siedziba Spółki mieści się w Śremie przy ul. Staszica 1
Regon 630262070 NIP: 785-00-10-299
Spółka objęta konsolidacją pełną.

2. PIOMA-ODLEWNIA Spółka z o.o.

Siedziba Spółki mieści się w Piotrkowie Trybunalskim przy ul. Dmowskiego 38
Regon 100398488 NIP: 771-27-66-908
Spółka objęta konsolidacją pełną.

Przedmiot działalności jednostek wchodzących w skład Grupy:**Polska Grupa Odlewnicza SA**

Przedmiotem działalności jednostki zgodnie ze statutem jest między innymi: odlewnictwo żeliwa, odlewnictwo staliwa, odlewnictwo metali lekkich, miedzi i stopów miedzi, obróbka metali. Spółka w roku 2012 nie prowadziła działalności w zakresie odlewnictwa, świadczyła usługi doradcze oraz administracyjno – biurowe na rzecz spółek zależnych.

Odlewnia Żeliwa "ŚREM" S.A.

Przedmiot działalności: produkcja odlewów z żeliwa szarego, niskostopowego i sferoidalnego.

Pioma Odlewnia Spółka z o.o.

Przedmiot działalności: odlewnictwo żeliwa, odlewnictwo staliwa, odlewnictwo metali lekkich, miedzi i stopów miedzi, obróbka metali.

2. OPIS STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

1. Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe PGO SA za okres sprawozdawczy zakończony 31 grudnia 2012 r. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej ogłoszonymi w formie rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady.

2. Podstawa sporządzenia

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych oraz instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, według tych samych zasad dla okresu bieżącego i porównywalnego tj. 31.12.2011 roku.

Zarząd Spółki wykorzystał swoją najlepszą wiedzę, co do wyboru standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wraz z danymi porównywalnymi na dzień 31.12.2011 roku.

Sporządzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa zobowiązana była do zastosowania po raz pierwszy następujących regulacji:

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2012

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE weszły w życie od początku 2012 roku:

- Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – przeniesienia aktywów finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 22 listopada 2011 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 7 października 2010 roku. Celem zmian jest polepszenie jakości informacji o przekazanych aktywów finansowych, których w dalszym ciągu, przynajmniej w części, są rozpoznawane przez jednostkę ponieważ nie podlegały wyksięgowaniu; oraz o aktywach finansowych nieprezentowanych przez jednostkę, gdyż spełniły warunki wyksięgowania, ale w dalszym ciągu są przez jednostkę wykorzystywane.

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSSF 10 zastępuje wytyczne dotyczące konsolidacji zawarte w MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” i SKI-12 „Konsolidacja - jednostki specjalnego przeznaczenia” poprzez wprowadzenie jednolitego modelu konsolidacji dla wszystkich jednostek na podstawie kontroli, niezależnie od charakteru inwestycji (tj. tego, czy jednostka jest kontrolowana poprzez prawa głosu inwestorów czy poprzez inne ustalenia umowne powszechnie stosowane w jednostkach specjalnego przeznaczenia). Zgodnie z MSSF 10 kontrola opiera się na tym, czy inwestor posiada 1) zdolność kontroli nad inwestycją, 2) ekspozycję lub prawo do zmiennych zysków powstałych z jej zaangażowania w inwestycję, oraz 3) możliwość korzystania z jego kontroli nad inwestycją w celu wpłynięcia na wysokość zwrotu z inwestycji.
- MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSSF 11 wprowadza nowe regulacje rachunkowości w odniesieniu do wspólnych ustaleń umownych, zastępując MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach”. Możliwość zastosowania metody konsolidacji proporcjonalnej w stosunku do jednostek współkontrolowanych została usunięta. Ponadto, MSSF 11 eliminuje wspólnie kontrolowane aktywa pozostawiając rozróżnienie na wspólne operacje i wspólne przedsięwzięcie. Wspólne operacje są to wspólne ustalenia umowne, w których strony mają wspólną

kontrolę nad prawami do aktywów i zobowiązań. Wspólne przedsięwzięcie jest to wspólne ustalenia umowne, w którym strony mają wspólną kontrolę nad prawami do aktywów netto.

- MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSSF 12 będzie wymagał dostarczenia zwiększonej informacji zarówno na temat jednostek objętych konsolidacją jak i jednostek nieobjętych konsolidacją, w których jednostka jest zaangażowana. Celem MSSF 12 jest dostarczanie informacji, tak aby użytkownicy sprawozdań finansowych mogliby ocenić podstawę kontroli, ograniczenia narzucone na skonsolidowane aktywa i pasywa, ekspozycję na ryzyko wynikające z zaangażowania w strukturalne jednostki nieobjęte konsolidacją oraz zaangażowanie niekontrolujących posiadaczy udziałów w operacjach skonsolidowanych jednostek.
- MSSF 13 „Ustalenie wartości godziwej” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSSF 13 definiuje wartość godziwą, zawiera wskazówki dotyczące ustalenia wartości godziwej i wymaga ujawniania informacji na temat wyceny wartości godziwej. Jednak MSSF 13 nie zmienia wymagań w odniesieniu do kwestii, które elementy powinny być wycenione lub ujawnione w wartości godziwej.
- MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. Wymagania dotyczące jednostkowych sprawozdań finansowych nie uległy zmianie i są zawarte w znowelizowanym MSR 27. Inne części MSR 27 zostały zastąpione przez MSSF 10.
- MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSR 28 zmieniono w wyniku publikacji MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12.
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – Silna hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 20 grudnia 2010 roku, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku. Pierwsza zmiana dotyczy zastąpienia sztywnych terminów wskazanych w Standardzie „1 stycznia 2004” sformułowaniem „dzień przejścia na MSSF”. W efekcie jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy nie będą musiały przekształcać operacji wysięgowania przeprowadzonych przed datą przejścia na MSSF. Druga zmiana wprowadza wytyczne dotyczące powrotu do sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF po okresie niezdolności do przestrzegania MSSF ze względu na ciężką hiperinflację waluty funkcjonalnej.
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – Pożyczki rządowe (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 13 marca 2011 roku, zatwierdzone w UE w dniu 4 marca 2013 roku. Zmiana ta określa, w jaki sposób jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy rozliczają pożyczki rządowe z oprocentowaniem poniżej stopy rynkowej na moment przejścia na MSSF. Zmiana ta dodaje również zwolnienie od retrospektywnego stosowania MSSF jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy w taki sam sposób jak w przypadku zwolnień przyznanych jednostkom obecnie sporządzającym sprawozdanie finansowe według MSSF w momencie, gdy wymóg ten został włączony w 2008 roku do MSR 20 „Dotacje rządowe oraz ujawnianie informacji na temat pomocy rządowej”.
- Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 16 grudnia 2011 roku, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku. Zmiany wymagają ujawniania informacji o wszystkich ujętych instrumentach finansowych, które zostały skompensowane zgodnie z paragrafem 42 MSR 32. Zmiany wymagają również ujawniania informacji o ujętych instrumentach finansowych, które dają prawo do przeprowadzania kompensat zgodnie z właściwą umową lub podobnymi umowami, nawet jeśli nie zostały one skompensowane zgodnie z MSR 32.
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” - prezentacja składników innych całkowitych dochodów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 16 czerwca 2011 roku. Zmiany wymagają od jednostek sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF do łącznej prezentacji tych składników w innych całkowitych dochodach, które mogą zostać przeniesione do rachunku zysków i strat. Zmiany również potwierdzają, iż składniki innych całkowitych dochodów oraz rachunku zysków i strat prezentuje się w pojedynczym sprawozdaniu lub w dwóch następujących po sobie sprawozdaniach.

- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” - Podatek odroczony: realizacja wartości aktywów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 20 grudnia 2010 roku, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku. MSR 12 wymaga od jednostek wyceny aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zależności od tego, czy jednostka planuje realizację aktywów przez jego wykorzystanie czy sprzedaż. Dla aktywów wycenianych zgodnie z MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” ocena, czy aktywa te zostaną zrealizowane przez jego wykorzystanie czy sprzedaż może być trudna i subiektywna. Zmiany rozwiązują ten problem poprzez wprowadzenie założenia, że wartość składnika aktywów realizuje się zwykle w momencie jego sprzedaży.
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 16 czerwca 2011 roku. Zmiany przyczyniają się do istotnych poprawek poprzez: (1) eliminację opcji odroczenia zysków i strat, znana jako „metoda korytarzowa”, przyczyniając się do poprawy porównywalności oraz wierności prezentacji; (2) poprawę prezentacji zmian w aktywach i pasywach wynikających z określonych świadczeń pracowniczych, w tym poprzez wprowadzenie wymogu prezentacji zmian wynikających z przeszacowania w innych całkowitych dochodach, tym samym wyodrębniając te zmiany od zmian wynikających ze zwykłych operacji jednostki; (3) zwiększenie wymogów dotyczących ujawnień na temat charakterystyki określonych świadczeń pracowniczych, poprawiając tym samym jakość informacji na temat charakterystyki określonych świadczeń pracowniczych oraz na temat ryzyk jednostki związanych z udziałem w tych świadczeniach.
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 16 grudnia 2011 roku, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku. Zmiany doprecyzowują zasady kompensowania i skupiają się na czterech głównych obszarach (a) wyjaśnienie, na czym polega „posiadanie możliwego do wyegzekwowania prawa do przeprowadzania kompensaty”; (b) jednoczesne przeprowadzanie kompensat i rozliczeń; (c) kompensowanie zabezpieczeń; (d) jednostka rozliczeniowa na potrzeby kompensat.
- Interpretacja KIMSF 20 „Rozliczanie kosztów usuwania odpadów na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowana przez RMSR w dniu 19 października 2011 roku, zatwierdzona w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku. Interpretacja określa, iż koszty związane z usuwaniem nadkładów w wydobywaniu metodą odkrywkową należy ująć jako dodatkowy element do istniejącego składnika aktywów (lub jako jego zwiększenie) i amortyzować w przewidywanym okresie użyteczności rozpoznanych zasobów dostępnych dzięki usunięciu nadkładów (przy użyciu metody jednostek produkcji, chyba że odpowiedniejsza jest inna metoda).

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień [dzień publikacji sprawozdania finansowego] nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 listopada 2009 roku. Dnia 28 września 2010 roku RMSR wydała znowelizowany MSSF 9 wprowadzający nowe wymogi dotyczące rozliczania zobowiązań finansowych i przenoszący wymogi dotyczące wyceny aktywów i zobowiązań finansowych z MSR 39. Standard ustala pojedyncze podejście w celu określenia, czy aktywa finansowe wyceniane są wg kosztu zamortyzowanego czy według wartości godziwej, zastępując liczne zasady określone w MSR 39. Podejście MSSF 9 oparte jest na ocenie, w jaki sposób jednostka zarządza jej instrumentami finansowymi (tj. oparte na ocenie modelu biznesowego) oraz ocenie charakterystyki umownych przepływów pieniężnych związanych z aktywami finansowymi. Nowy standard wymaga również zastosowania pojedynczej metody oceny utraty wartości, zastępując liczne metody oceny utraty wartości określone przez MSR 39. Nowe wymogi dotyczące rozliczania zobowiązań finansowych dotyczą problemu zmienności wyniku finansowego wynikającego z decyzji emitenta o wycenie własnego zadłużenia w wartości godziwej. RMSR zdecydowała o utrzymaniu obecnej wyceny po koszcie zamortyzowanym w odniesieniu do większości zobowiązań, dokonując zmiany jedynie w regulacjach dotyczących własnego ryzyka kredytowego. W ramach nowych wymogów jednostka, która zdecyduje się wycenić zobowiązania w wartości godziwej, prezentuje zmianę wartości godziwej wynikającą ze zmian własnego ryzyka kredytowego w innych całkowitych dochodach, nie w rachunku zysków i strat.
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – obowiązkowa data wejścia w życie i przepisy przejściowe, opublikowane przez RMSR w dniu 16 grudnia 2011 roku. Zmiana odracza w czasie obowiązkowy dzień wejścia w życie z 1 stycznia 2013 r. na 1 stycznia 2015 r. Zmiany również zwalniają z obowiązku przekształcania danych po-

równawczych w sprawozdaniach finansowych w związku z zastosowaniem MSSF 9. Zwolnienie te było pierwotnie dostępne tylko dla jednostek, które zdecydowały się na zastosowanie MSSF 9 przed rokiem 2012. Zamiast tego wymagane są dodatkowe ujawnienia na temat skutków przejścia na nowe standardy, sporządzone w taki sposób, aby pomóc inwestorom zrozumienie wpływu początkowego zastosowania MSSF 9 na klasyfikację i wycenę instrumentów finansowych.

- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” – objaśnienia na temat przepisów przejściowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 28 czerwca 2012 roku. Zmiany te mają na celu dostarczenie dodatkowych objaśnień na temat przepisów przejściowych w MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 w taki sposób, aby „ograniczyć wymogi przekształcenia danych porównawczych tylko do poprzedzającego okresu porównawczego”. Wprowadzono również zmiany do MSSF 11 i MSSF 12 w celu eliminacji wymogów prezentowania danych porównawczych za okresy wcześniejsze niż bezpośrednio poprzedzający okres.
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27 „Jednostki inwestycyjne” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie) – zostały opublikowane przez RMSR w dniu 31 października 2012 roku. Zmiany umożliwiają wyłączenie z konsolidacji jednostek zależnych spełniających definicję jednostek inwestycyjnych, np. niektórych funduszy inwestycyjnych. Inwestycje w takie jednostki zależne będą wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy zgodnie z MSSF 9 lub MSR 39.
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (2012)” - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 17 maja 2012 roku (MSSF 1, MSR 1, MSR 16, MSR 32 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub po tej dacie). Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Najważniejsze z nich to nowe lub zmienione wymogi dotyczące: (i) ponownego zastosowania MSSF 1, (ii) kosztów finansowania zewnętrznego pod MSSF 1, (iii) doprecyzowania wymogów w odniesieniu do informacji porównawczej, (iv) klasyfikacji urządzeń na potrzeby serwisów, (v) wpływ podatku dochodowego od dystrybucji instrumentów kapitałowych właścicielom, (vi) Informacje segmentowe o łącznych aktywach i zobowiązaniach w śródrocznych sprawozdaniach finansowych.

Według szacunków jednostki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy. Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

3. Zmiany zasad rachunkowości

W okresie sprawozdawczym nie dokonano zmian zasad rachunkowości w stosunku do roku poprzedniego, za wyjątkiem opisanych poniżej:

- W związku z istnieniem ryzyka kursowego, Zarząd Odlewni Żeliwa Śrem SA postanowił o wprowadzeniu z dniem 01.09.2012 roku rachunkowości zabezpieczeń. Walutą funkcjonalną Spółki jest PLN. Spółka realizuje sprzedaż swoich produktów w dużej mierze w walutach obcych, przez co jest narażona na ryzyko kursowe. Zgodnie z polityką zabezpieczeń przyjętą przez Spółkę, zabezpieczeniu podlega część oczekiwanych przepływów z tytułu sprzedaży produktów. Instrumentami zabezpieczającymi są kontrakty walutowe forward. Efektywna część zmian wartości godziwej instrumentów zabezpieczających jest odraczana w kapitale własnym. Zyski lub straty związane z częścią nieefektywną ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym. Kwoty odroczone w kapitale własnym są przywracane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym ujmuje się zabezpieczaną pozycję.
- Dokonano zmiany prezentacyjnej rezerw urlopowych. Dotychczas zwiększenia i zmniejszenia rezerw odnoszone były w pozostałą działalność operacyjną. Począwszy od 01.01.2012 r. - zmiany stanu rezerw urlopowych korygują koszt własny sprzedaży. Powyższa zmiana została wprowadzona ze względu na fakt, iż taka prezentacja lepiej oddaje charakter i cel tworzenia rezerwy urlopowej. Wpływ zmiany sposobu prezentacji rezerwy urlopowej na pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat prezentuje poniższa tabela:

Rachunek zysków i strat	Za okres	
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Koszt własny sprzedaży	53	181
Pozostałe przychody operacyjne		(1)
Pozostałe koszty operacyjne	(53)	(182)
Zysk przed opodatkowaniem	0	0

4. Podstawy konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostki dominującej oraz sprawozdania jednostek zależnych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PGO S.A. sporządzono stosując metodę pełną.

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostka dominująca łączy sprawozdania finansowe jednostki dominującej oraz jednostek zależnych poprzez zsumowanie poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów. Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązanymi objętymi konsolidacją podlegają włączeniu konsolidacyjnym.

W celu zapewnienia prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacji finansowych na temat grupy kapitałowej w taki sposób jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą, dokonuje się wyłączenia wartości bilansowej inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego spółek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej. W jednostkach zależnych nie występuje udział niekontrolujący.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządza się stosując jednolite zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach.

5. Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu:

- średniego kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień zawarcia transakcji takich jak:
  - powstanie zobowiązania z tytułu zakupu na podstawie faktur wystawionych w walucie obcej;
  - powstanie należności z tytułu sprzedaży według faktur sprzedaży wystawionych w walucie obcej;
- kursu zakupu banku, z którego usług korzysta Grupa Kapitałowa – w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności.
- kursu sprzedaży banku, z którego usług korzysta Grupa Kapitałowa - w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań.

Na każdy dzień bilansowy transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną w sposób następujący:

- pozycje pieniężne wykazane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursu zamknięcia banku, z którego usług korzysta Grupa Kapitałowa (kursu spot).
- pozycje niepieniężne wyceniane wg kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Kursy walut zastosowane do wyceny:

Waluty	Stan na 31.12.2012		Stan na 31.12.2011	
	kurs kupna	kurs sprzedaży	kurs kupna	kurs sprzedaży
EUR	3,9858	4,3761	4,3146	4,6045
DKK	0,5440	0,5787	0,5819	0,6143
NOK	0,5455	0,5803	0,5571	0,5882
SEK	0,4708	0,5009	0,4849	0,5119
GBP	4,7365	5,0385	5,1795	5,4999

Różnice kursowe ujmują się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstają.

6. Leasing

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązań z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej okresowej stopy procentowej od pozostałego do spłaty salda zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane zgodnie z zasadami stosowanymi dla amortyzacji własnych środków trwałych.

7. Świadczenia pracownicze

Koszty świadczeń pracowniczych Spółki Grupy ujmują w okresie, w którym uprawnienie do danego świadczenia zostało wypracowane przez pracownika, a nie wtedy gdy jest wypłacane lub należne.

W Spółkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PGO S.A. definicję świadczeń pracowniczych spełniają:

- wynagrodzenie za pracę wraz z obowiązkowymi narzutami,
- świadczenie okolicznościowe z okazji Dnia Odlewnika
- urlopy wypoczynkowe,
- płatne zwolnienia chorobowe,
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy,
- nagrody z tytułu jubileuszu pracy.

Wynagrodzenia za pracę z narzutami oraz świadczenia z okazji Dnia Odlewnika Spółki Grupy uznają za koszt okresu, w którym pracownik świadczy wynagradzaną pracę.

Urlopy wypoczynkowe stanowią krótkoterminową płatną nieobecność.

Płatne zwolnienia chorobowe Jednostki Grupy zaliczają do niekumulowanych płatnych nieobecności. Koszty tego rodzaju Grupa ujmuje z chwilą wystąpienia nieobecności.

Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe – nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy m.in. od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółki Grupy tworzą rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Zgodnie z MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Spółki Grupy na dzień bilansowy dokonują wyceny świadczeń pracowniczych (nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych, odpraw rentowych) metodami aktuarnymi. Na informacje dotyczące programu świadczeń pracowniczych składały się:

- wyciągi z Układów Zbiorowych Pracy,
- dane o strukturze zatrudnionych pracowników wg wieku, płci, stażu pracy i wynagrodzenia.

Założenia techniczne oraz zasady wyliczeń stosowane w spółkach.

Parametrami, które mają istotny wpływ na wysokość wartości obecnej zobowiązań są:

- stopa mobilności (rotacja) pracowników,
- stopa procentowa,
- stopa wzrostu płac.

Pierwszym z parametrów są założenia dotyczące mobilności pracowników. Zastosowano współczynniki zależne od wieku, kształtujące się na poziomie od 2 do 6%.

Ponadto w kalkulacjach przyjęto następujące założenia:

- ze względu na długi horyzont czasowy rozpatrywanych zobowiązań, założono realną stopę zwrotu z inwestycji na poziomie 4,75 % rocznie,
- prawdopodobieństwa zgonu oparto na wskaźnikach umieralności opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (Trwanie Życia 2010 r., Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, 2010 r.),

- ze względu na brak wyczerpujących historycznych danych dotyczących nabywania prawa do renty inwalidzkiej prawdopodobieństwa inwalidztwa oparto na statystykach dotyczących orzekania grup inwalidzkich przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- stopa wzrostu plac została przyjęta – zależnie od spółki - od 0,5% do 2,7%,
- obliczenia zostały dokonane w złotych polskich.

Kalkulacja rezerwy została poczyniona dla osób obecnie zatrudnionych i nie dotyczy osób, które zostaną przyjęte do pracy w przyszłości. Wyliczenia polegają na wyznaczeniu obecnej (zdyskontowanej) wartości nagrody lub odprawy emerytalnej, do której pracownik nabył prawo wg stanu na dzień kalkulacji proporcjonalnie do ilorazu stażu pracownika w momencie kalkulacji w stosunku do stażu w momencie wypłaty nagrody lub świadczenia. Zakłada się, że średnie wynagrodzenie oraz minimalne wynagrodzenie krajowe będą się zmieniać w czasie wg określonych założeń. Wyliczenie wartości obecnej odprawy rentowej polega na wyznaczeniu aktuarialnej wartości obecnej wypłat na dzień kalkulacji.

8. Ujmowanie przychodów

Z przychodem ze sprzedaży mamy do czynienia gdy zostały spełnione następujące warunki:

- spółki Grupy przekazały nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr,
- spółki Grupy przestały być trwale zaangażowane w zarządzanie sprzedanymi dobrami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione i te, które zostaną poniesione przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Momentem sprzedaży jest:

- w przypadku usługi – jej wykonanie i odbiór,
- w przypadku wyrobu gotowego, towaru, materiału, ich przekazanie do odbiorcy.

Usługi świadczone przez spółki wchodzące w skład Grupy nie mają charakteru długoterminowego.

Jeżeli rodzi się niepewność dotycząca ściągalności należnej kwoty już zaliczonej do przychodów, wówczas nieściągalną kwotę lub kwotę w odniesieniu, do której odzyskanie przestało być prawdopodobne, ujmuje się jako koszty, a nie jako korektę pierwotnie ujętej kwoty przychodów.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, usług i materiałów

Zaprezentowane w rachunku zysków i strat przychody ze sprzedaży wykazano w oparciu o zaliczone do odpowiednich okresów sprawozdawczych wielkości sprzedaży ustalonej na podstawie wystawionych faktur potwierdzonych przez odbiorców. Sprzedaż wykazano w wartości netto, to jest po potrąceniu podatku od towarów i usług, rabatów i innych podatków związanych ze sprzedażą. Kwotę przychodów wynikających z transakcji określa się w drodze umowy.

Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się, gdy jest prawdopodobne, że Spółki wchodzące w skład Grupy uzyskają korzyści ekonomiczne.

Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy lub udziałowców do otrzymania płatności. Przychody z tytułu dywidend na poziomie skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły.

Prezentacja przychodów w rachunku zysków i strat

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyłączeniu podlegają zyski lub straty zawarte w skonsolidowanych aktywach powstałych wskutek operacji gospodarczych nie zakończonych z punktu widzenia grupy jako całości do dnia bilansowego (sprzedaż towarów, produktów i materiałów pomiędzy jednostkami objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem, lecz na dzień bilansowy wykazywane jeszcze w zapasach). Zyski lub straty powstałe w wyniku tych transakcji zostają rozliczone w wyniku finansowym grupy kapitałowej dopiero w momencie gdy zostaną zrealizowane na transakcjach z jednostkami nie objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem i w tym okresie ujawnione w rachunku zysków i strat.

9. Koszty działalności operacyjnej

Koszty te obejmują koszt wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, czyli wszystkie koszty związane z podstawową działalnością spółek Grupy z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszty zawierają podatek VAT tylko w tej części, w której zgodnie z obowiązującymi przepisami podatek ten nie podlega odliczeniu. Są ujęte w odpowiednich okresach sprawozdawczych, których dotyczą, niezależnie od daty otrzymania bądź dokonania płatności.

Jednostki Grupy prowadzą ewidencję kosztów w działalności podstawowej w układzie rodzajowym. Ponadto koszty są ewidencjonowane według miejsc ich powstawania (dodatkowy moduł poza księgą główną).

10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują ogół przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością operacyjną, a wywierających wpływ na wynik finansowy (np. sprzedaż lub likwidacja majątku trwałego, odszkodowania, reklamacje, naprawy gwarancyjne).

11. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe stanowią wynik operacji finansowych. Przychody i koszty finansowe obejmują m. in. odsetki od kredytów i pożyczek, różnice kursowe, prowizje itp.

12. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Jest to związane z faktem, iż Spółki Grupy nie dokonują nabycia i nie wytwarza składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania.

13. Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Podatek dochodowy bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Pozycje te są wyliczane w oparciu o przepisy podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Rezerwa na podatek odroczony

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym, z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa z tytułu podatku odroczonego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy,
- wartości firmy, której amortyzacja nie stanowi kosztów uzyskania przychodów,
- początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz w czasie wystąpienia transakcji nie ma wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód podlegający opodatkowaniu (stratę podatkową).

Aktywa z tytułu podatku dochodowego

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym oraz niewykorzystanych strat podatkowych ujmuje się aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa te są ujmowane w wysokości, do której jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych lub strat podatkowych, z wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji, które nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które wg przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana bądź wykorzystana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy. Obecnie aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego wyceniono stosując stawkę podatkową w wysokości 19%.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat aktywów z tytułu podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym.

14. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Grupa jako właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym traktuje jako źródło przychodów z czynszów i/lub są utrzymywane ze względu na spodziewany przyrost ich wartości.

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się początkowo po koszcie uwzględniając koszty transakcji. Po ujęciu początkowym nieruchomości te wycenia się w wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania nieruchomości określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

15. Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe, które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do użytkowania takie jak koszty konserwacji i napraw obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia. Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację.

Spółki wchodzące w skład Grupy wyceniają środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Do rzeczowych aktywów trwałych zalicza się prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu ww. prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych nie podlegających amortyzacji, tak jak w przypadku gruntów. Prawa wieczystego użytkowania gruntów ujęto w księgach w wartości godziwej na podstawie wyceny rynkowej dokonanej przez rzeczoznawców.

Maszyny i urządzenia przeznaczone do produkcji amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek:

GRUPA	Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
0	grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
I	budynki i lokale	1,0% – 16,4%
II	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1,3% - 16,1%
III	kotły i maszyny energetyczne	4,3% - 14,3%
IV	maszyny i urządzenia ogólne	3,6% - 50,0%
V	maszyny i urządzenia specjalne	4,3% – 100%
VI	urządzenia techniczne	2,5% - 100%
VII	środki transportu	4,6% - 92%
VIII	narzędzia, przyrządy, wyposażenie	4,3% - 100%

Amortyzację rzeczowych aktywów trwałych rozpoczyna się wówczas, gdy jest on dostępny do użytkowania, to znaczy w momencie dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa. Pojedyncze środki trwałe o wartości początkowej niższej niż 3,5 tys. zł, które nie stanowią części większego składnika aktywów, odpisuje się jednorazowo w koszty. W przypadku gdy cena nabycia bądź koszt wytworzenia części składowej środka trwałego jest istotna w stosunku do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia całego środka trwałego, część tą (bądź części) amortyzuje się osobno. Okres ich użytkowania i metoda amortyzacji mogą być takie same jak pozostałych istotnych części tego samego środka trwałego. W celu ustalenia odpisu amortyzacyjnego części takie mogą być grupowane.

Jednostka przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna z punktu widzenia obliczania wartości podlegającej amortyzacji.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych prezentowane są w bilansie wg kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku rzeczowych aktywów trwałych, w których można wydzielić istotne części składowe - amortyzacji dokonuje się osobno dla każdej wydzielonej części składowej. W przypadku rzeczowych aktywów trwałych dla których wydzielenie istotnych części składowych jest niemożliwe biorąc pod uwagę ich złożoność - amortyzuje się łącznie cały środek trwały.

Okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego określają służby techniczne na podstawie posiadanego doświadczenia i informacji z rynku. Na każdy dzień bilansowy służby techniczne spółek dokonują analizy i weryfikacji ekonomicznego okresu użytkowania rzeczowych aktywów trwałych. W razie istotnych zmian służby techniczne określają prawidłowy, zgodny ze stanem technicznym i możliwością wykorzystania okres amortyzacji. Na tej podstawie dokonuje się zmiany stawki amortyzacyjnej.

16. Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych ujmowany jest tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że zostaną osiągnięte przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

W Grupie na wartości niematerialne składają się przede wszystkim oprogramowanie oraz nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe. Amortyzuje się je metodą liniową przez szacowany okres ich użytkowania od 2 do 10 lat.

W przypadku wartości niematerialnych których wartość początkowa nie przekracza 3,5 tys. zł dokonuje się jednorazowych odpisów amortyzacyjnych. Wydatki na ich nabycie całkowicie odnosi w koszty w miesiącu następnym po oddaniu ich do użytkowania.

17. Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółki Grupy dokonują przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Oceniając istnienie przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości któregoś ze składników aktywów, analizuje się:

1. Przesłanki pochodzące z zewnętrznych źródeł informacji np.:
  - utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,

- w ciągu roku nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność,
  - wartość bilansowa aktywów netto Grupy sporządzającej sprawozdanie jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji.
2. Przesłanki pochodzące z wewnętrznych źródeł informacji, np.:
- dostępne są dowody, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
  - dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych.

W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Dla potrzeb oceny utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, dla którego występują możliwe do zidentyfikowania przepływy pieniężne. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

18. Zapasy

Zgodnie z przepisami zawartymi w MSR 2 zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia nie wyższej od ceny sprzedaży netto. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, cła, pozostałych podatków, kosztów transportu, załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów gotowych, materiałów i usług.

- Materiały - Jednostki wchodzące w skład Grupy stosują do wyceny zapasów materiałów cenę nabycia, która z reguły jest równoznaczna z ceną zakupu materiałów. Sporadycznie zdarzają się sytuacje, że Jednostki ponoszą koszty dostawy materiałów, wówczas powiększają one wartość zapasów.
- Wyroby gotowe i produkcja w toku - na koszt wytworzenia zapasów robót w toku i wyrobów gotowych składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak robocizna bezpośrednia oraz systematycznie rozłożone, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetworzenia zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, z uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

Stan oraz rozchody materiałów, towarów i wyrobów gotowych są wyceniane przy wykorzystaniu metody FIFO pierwsze przyszło – pierwsze wyszło. W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową tych zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym ujmowane są odnośne przychody.

19. Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych związane z utratą ich wartości obciążają pozostałe koszty operacyjne. W przypadku ustania przyczyny dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych składników obrotowych jest odnoszona na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

Decyzję o konieczności utworzenia odpisów aktualizujących podejmują każdorazowo Zarządy spółek Grupy na podstawie wniosku komórek odpowiedzialnych za prawidłową gospodarkę zapasami.

Na każdy dzień bilansowy służby handlowe, techniczne i produkcyjne Grupy dokonują weryfikacji zalegających zapasów pod kątem ich przydatności. Szczegółnej ocenie podlegają zapasy zalegające powyżej 1 roku oraz w przedziałach starszych. Na dzień bilansowy służby techniczne w porozumieniu ze służbami produkcyjnymi i handlowymi określają sposób wykorzystania powyższych zapasów w prognozowanej bieżącej produkcji i obsłudze serwisowej. Służby techniczne oraz służby handlowe są zobowiązane do monitorowania zapasów zalegających w przedziałach czasowych powyżej 1 roku.

20. Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w bilansie Grupy w momencie, gdy staje się ona stroną wiążącej umowy. Jako instrument finansowy kwalifikuje się każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Zgodnie z MSR nr 39, instrumenty finansowe klasyfikuje się z podziałem na:

- aktywa finansowe do terminu wymagalności (obligacje),
- aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (instrumenty zabezpieczające)
- pożyczki i należności,
- zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu.

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe wycenia się w wysokości kosztu (ceny) nabycia, czyli według wartości godziwej - uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji włącza się do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług wycenia się wg zamortyzowanego kosztu. Wycena może odbywać się także w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekt dyskonta nie jest znaczący.

Wartość należności z tytułu dostaw i usług podlega pomniejszeniu o odpisy aktualizujące wartość. Odpis aktualizujący wartość tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie uzyskać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Kwota odpisu stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową i bieżącą wartością oczekiwanych strumieni pieniężnych zdyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Kwotę odpisu aktualizującego wartość ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizujące należności tworzy się w stosunku do należności niezabezpieczonych wg następujących zasad:

- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub stan upadłości – 100% należności w chwili podjęcia informacji o zaistniałym zdarzeniu,
- należności kwestionowane przez dłużników, z zapłatą których dłużnik zalega dłużej niż 180 dni – 100%,
- pozostałe należności z których zapłatą dłużnik zalega dłużej niż 180 dni, a wg oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika, spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – 100%.

Dopuszcza się nie tworzenie odpisu na należności przeterminowane powyżej 180 dni, jeżeli ocena sytuacji finansowej dłużnika wskazuje, że nie ma zagrożenia co do zapłaty należności.

Pozostałe należności obejmują należności powstałe m. in. z tytułu:

- sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych
- finansowych aktywów trwałych
- wpłaconych kaucji

22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazuje się w bilansie w wartości nominalnej. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się środki pieniężne w kasie, na rachunku bankowym oraz inne krótkoterminowe płynne lokaty o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

23. Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Obejmują koszty operacyjne dotyczące okresów następujących po okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych, nie podlegających rozliczeniu w czasie.

Do typowych rozliczeń międzyokresowych czynnych kosztów operacyjnych zalicza się w szczególności:

- koszty ubezpieczeń majątkowych,
- koszty związane z ponoszonymi z góry opłatami, takimi jak: czynsze, opłaty za wieczyste użytkowanie itp.

Przy rozliczaniu kosztów przyszłych okresów, których czas odpisywania nie jest jednoznacznie ustalony, uwzględnia się zasadę ostrożnej wyceny i nie wydłuża nadmiernie okresu rozliczenia, aby nie spowodować nieuzasadnionego aktywowania kosztów.

24. Kapitały własne

Kapitały własne są tworzone i wykazywane zgodnie z przepisami prawa. Na kapitały własne składają się m.in.:

- Kapitał zakładowy
- Kapitał zapasowy
- Zyski zatrzymane

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Podstawową zasadą dokonywania jakichkolwiek zmian w kapitale zakładowym jest to, by wszystkie operacje powodujące ustalenie, zwiększenie lub zmniejszenie tego kapitału zostały poprzedzone uzyskaniem wypisu z rejestru sądowego, potwierdzającego rejestrację zmian i aktualnej wysokości kapitału. Podwyższenie kapitału zakładowego może nastąpić w drodze zmiany statutu i w drodze emisji nowych akcji lub podwyższenia wartości nominalnej akcji dotychczasowych, natomiast obniżenie może nastąpić w drodze zmiany statutu, przez zmniejszenie wartości nominalnej akcji, połączenie akcji lub umorzenie części akcji.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzy się z:

- nadwyżek, osiągniętych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostałych po pokryciu kosztów emisji akcji,
- z dopłat akcjonariuszy,
- w wysokości 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał zapasowy nie osiągnie co najmniej 1/3 kapitału zakładowego,
- z podziału zysku za dany rok obrotowy – ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość.

Zysk zatrzymane

Odzwierciedlają nierozliczony wynik z lat poprzednich pozostający do decyzji Walnego Zgromadzenia, efekty zmian zasad rachunkowości i błędów dotyczących lat poprzednich oraz wynik roku bieżącego.

25. Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne.

Spółki Grupy tworzą rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Spółkach ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Spółki Grupy tworzą rezerwy na zobowiązania według następujących tytułów:

- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, tworzona w związku z występowaniem dodatnich różnic pomiędzy wartością księgową aktywów i pasywów a ich wartością podatkową,
- rezerwy na świadczenia pracownicze,
- pozostałe rezerwy (np. nagrody jubileuszowe, reklamacje).

Rezerwy na świadczenia pracownicze szacowane są metodami zgodnymi z zalecanymi w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości nr 19. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne.

Rezerwy na koszty reklamacji ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Grupę w przypadku reklamacji jakościowych.

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się przeliczenia stanu rezerw, polegającego na przemnożeniu wartości wszystkich zleceń w stosunku, do których Spółki Grupy mają obowiązek świadczyć naprawy gwarancyjne przez wskaźnik napraw osiągnięty w tymże roku.

26. Kredyty bankowe

Kredyty i pożyczki wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), natomiast różnice pomiędzy wpływami z transakcji (pomniejszonymi o koszty transakcji) a wartością wykupu wykazuje się w rachunku zysków i strat przez okres trwania umowy pożyczki, metodą efektywnej stopy procentowej.

Kredyty i pożyczki zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych chyba, że Grupa posiada bezwarunkowe prawo do odroczenia spłaty o co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada w jednej transzy po roku od momentu jego wykorzystania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

27. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, ujmowane i wykazywane są wg kwot pierwotnie zafakturowanych. W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne ceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu ujmowane jest jako koszt finansowy.

28. Instrumenty pochodne

W związku z prowadzoną działalnością Spółki Grupy są narażone na ryzyka finansowe związane ze zmianami kursów walutowych oraz stóp procentowych. Spółki zawierają transakcje terminowe typu forward celem zmniejszenia ryzyka kursowego. Jednostki na dzień bilansowy wyceniają kontrakty handlowe (forward) wg kursu oferowanego przez bank. Zysk z wyceny (kurs na dzień wyceny > kurs z umowy – zakup, kurs na dzień wyceny < kurs z umowy – sprzedaż) odnoszony jest w bilansie na konto pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe a w rachunku zysków i strat na przychody finansowe. Strata z wyceny (sytuacja odwrotna) w bilansie prezentowana jest jako zobowiązanie finansowe w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe.

29. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

Istnieją trzy rodzaje powiązań zabezpieczających:

- a) zabezpieczenie wartości godziwej,
- b) zabezpieczenie przepływów pieniężnych,
- c) zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym.

Spółka dokonuje jedynie zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego dokumentuje się relację między instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną, cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających. Ponadto Spółka dokumentuje efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

Efektywna część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest odraczana w kapitale własnym. Zysk lub strata związane z częścią nieefektywną ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Kwoty odroczone w kapitale własnym są przywracane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym ujmuje się zabezpieczaną pozycję, w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której ujęto zabezpieczaną pozycję. Jeśli jednak prognozowana zabezpieczana transakcja skutkuje ujęciem niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązania, zyski i straty odroczone uprzednio w kapitale własnym uwzględnia się w początkowej wycenie kosztów danego składnika aktywów lub zobowiązań. Spółka zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygaśnie, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń.

W takiej sytuacji skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitałach pozostają w nich do momentu, gdy transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitałach przenoszony jest do rachunku zysków i strat.

30. Zysk przypadający na jedną akcję

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w rachunku zysków i strat prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję: dla wszystkich rodzajów akcji zwykłych, w sposób równie widoczny, w odniesieniu do wszystkich prezentowanych okresów. Rozwodnienie stanowi zmniejszenie zysku przypadającego na jedną akcję na podstawie założenia, że dojdzie do konwersji instrumentów zamiennych na akcje, realizacji opcji lub warrantów albo do emisji akcji zwykłych w następstwie spełnienia określonych warunków.

Wyliczenie wskaźnika podstawowego zysku na jedną akcję:

$$\text{Zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk pomniejszony o wszelkie koszty i obciążenia z tytułu podatku}}{\text{Średnia ważona liczba akcji występująca w ciągu danego okresu}}$$

W jednostce dominującej nie występują okoliczności, które powodowałyby efekt rozwodnienia zysku.

31. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią składową Spółek Grupy, która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki) oraz której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu a także w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

32. Prezentacja sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Grupa wykazuje przepływy pieniężne z działalności operacyjnej posługując się metodą pośrednią, za pomocą której zysk / stratę brutto koryguje się o skutki transakcji, mających bezgotówkowy charakter, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przeszłych lub przyszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej oraz o pozycje przychodowe i kosztowe związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Działalność inwestycyjna polega m.in. na nabywaniu i sprzedaży inwestycji krótkoterminowych nie zaliczonych do ekwiwalentów środków pieniężnych. Ponadto pożyczki udzielane stronom trzecim (inne niż pożyczki udzielane przez instytucje finansowe) stanowią rodzaj przepływów pieniężnych wynikających z działalności inwestycyjnej, stąd pożyczki udzielane przez Spółki Grupy podmiotom spoza niej są klasyfikowane wraz ze spłatą i odsetkami w rachunku przepływów pieniężnych jako działalność inwestycyjna.

Działalność finansowa zgodnie z MSR 7 jest działalnością, w wyniku której zmianie ulega wysokość i struktura wniesionego kapitału własnego oraz zadłużenia jednostki gospodarczej. Wśród przepływów pieniężnych powstających w wyniku działalności finansowej są wpływy z pożyczek hipotecznych oraz innych krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, stąd pożyczki zaciągnięte wraz z ich spłatą i odsetkami wykazuje się w rachunku przepływów pieniężnych w działalności finansowej.

W bilansie pożyczki udzielone Grupa prezentuje w aktywach jako pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe, natomiast pożyczki zaciągnięte w pasywach – krótkoterminowe zobowiązania – kredyty i pożyczki.

33. Ważne oszacowania i osądy

Spółki Grupy dokonują szacunków, osądów i przyjmują założenia dotyczące przyszłości. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne, plany na przyszłość oraz inne istotne czynniki. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych szacunków. Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych

Szacunki i osądy zostały dokonane w następujących obszarach:

- okres użytkowania ekonomicznego rzeczowych aktywów trwałych – spółki dokonują weryfikacji rzeczowych aktywów trwałych pod kątem utraty wartości. W przypadku wystąpienia przesłanek utraty wartości tworzone są odpisy aktualizujące, które zostały przedstawione w notcie 14.

- rezerwy na świadczenia pracownicze oraz inne rezerwy – szczegóły zostały omówione w notce 28.
- podatek odroczony – szczegóły omówiono w notce 24.

34. Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych

Podmiot powiązany jest osobą lub jednostką związaną z Grupą Kapitałową.

Osoba lub bliski członek rodziny tej osoby jest związany ze Grupą, jeżeli spełnione są warunki określone w MSR 24.

Jeśli w okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa przeprowadzała transakcje z podmiotami powiązanymi, ujawnia ona informacje dotyczące istoty związku z podmiotem powiązanym oraz wszelkie informacje dotyczące tych transakcji i nierozliczonych sald należności, w tym zobowiązań, niezbędnych użytkownikom do zrozumienia potencjalnego wpływu tego związku na sprawozdanie finansowe.

Zestawienie podmiotów powiązanych na dzień 31.12.2012 roku:

Podmiot dominujący

- TDJ SA z siedzibą w Katowicach

Inne podmioty powiązane

- FAMUR SA z siedzibą w Katowicach
- Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych FAZOS S.A. z siedzibą w Tarnowskich Górach
- Nowosądecka Fabryka Urządzeń Górniczych NOWOMAG S.A. z siedzibą w Nowym Sączu
- Fabryka Maszyn Górniczych PIOMA S.A. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim
- Remag SA z siedzibą w Katowicach
- Polskie Maszyny Górnicze S.A. z siedzibą w Katowicach
- FAMUR INSTITUTE Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
- Georyt Sp. z o.o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich
- DAMS GmbH z siedzibą w Velbert
- FHS DAMS Sp. z o.o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich
- BP PROREM Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
- OOO FAMUR z siedzibą w Rosji
- FAMUR INDIA MINING SOLUTIONS PRIVATE LIMITED
- Fabryka Maszyn "Glinik" S.A. z siedzibą w Gorlicach
- Zakład Maszyn Górniczych „Glinik” Sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach
- Narzędzia i Urządzenia Wiertnicze "Glinik" Sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach
- Kuźnia "Glinik" Sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach
- Centrum Techniki Górniczej "Glinik" Sp. z o.o. z siedzibą w Rosji
- Fabryka Maszyn J. S. Czernych S.A. z siedzibą w Rosji
- "Stadmar" Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
- Zamet Industry S.A. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim
- Zamet – Budowa Maszyn SA z siedzibą w Tarnowskich Górach
- Zamet – Budowa Maszyn Sp. z o.o. (obecnie: K 77 sp. z o.o.)
- Pemug SA z siedzibą w Katowicach
- Pemug Montaż Sp. z o.o.
- TDJ Finance Sp. z o.o.
- TDJ Estate Sp. z o.o.
- Towarzystwo Leasingowe K4 TDJ FINANCE Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A z siedzibą w Katowicach
- Polska Technika Górnicza S.A.

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Przychody ze sprzedaży Grupy prezentują się następująco:

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży produktów	256 162	244 060
Przychody ze świadczenia usług	2 591	1 951
Pozostałe przychody ze sprzedaży	1 392	1 252
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	4 985	8 103
Razem przychody z działalności kontynuowanej	265 130	255 366
Działalność zaniechana		
Przychody ze sprzedaży produktów		2 505
Razem przychody	265 130	257 871

4. SEGMENTY OPERACYJNE

Zgodnie z wymogami MSSF 8, Grupa identyfikuje segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe. Segmenty objęte sprawozdawczością zgodnie z MSSF 8 są następujące:

- Odlewy
- Pozostała działalność

	Przychody		Zysk w segmencie	
	Za okres	Za okres	Za okres	Za okres
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Działalność kontynuowana				
Odlewy	252 871	240 968	52 559	53 596
Pozostała działalność	12 259	14 398	3 281	2 621
Razem	265 130	255 366	55 840	56 217
Koszty ogólnego zarządu i pozostałe koszty			(28 586)	(26 185)
Przychody finansowe			5 608	2 835
Koszty finansowe			(6 047)	(8 069)
Zysk przed opodatkowaniem			26 815	24 798
Podatek dochodowy			(336)	(5 249)
Zysk netto			26 479	19 549

Dane porównawcze za rok 2011 nie obejmują działalności zaniechanej – produkcja energii elektrycznej i ciepłej, która szczegółowo została omówiona w punkcie 9.

Grupa nie przypisuje aktywów i zobowiązań do poszczególnych segmentów.

Do segmentów nie przypisuje również pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, przychodów i kosztów finansowych oraz podatku dochodowego. Nie przypisuje również amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych, która ogółem za rok 2012 wyniosła 9.349 tys. zł (środki trwałe 8.731 tys. zł, wartości niematerialne 618 tys. zł), natomiast za 2011 rok 8.847 tys. zł (środki trwałe 8.150 tys. zł, wartości niematerialne 697 tys. zł).

Przychody segmentów w całości zostały uzyskane od zewnętrznych klientów.

W żadnym segmencie nie odnotowano klientów, których obroty przekraczałyby 10% przychodów tego segmentu.

Segmenty geograficzne

Grupa prowadzi działalność na terenie Polski, Unii Europejskiej i państw pozostałych. Działalność produkcyjna wszystkich segmentów branżowych prowadzona jest na terenie Polski.

W tabeli poniżej zaprezentowano informacje dotyczące rynków zbytu działalności kontynuowanej Grupy,

Sprzedaż produktów działalności zaniechanej odbywała się na terenie Polski.

Działalność kontynuowana	Za okres	
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Polska	112 972	95 434
Unia Europejska	143 004	149 394
Pozostałe kraje europejskie	8 657	10 290
Pozostałe kraje	497	248
Razem	265 130	255 366
Kraj	112 972	95 434
Zagranica	152 158	159 932

5. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	Za okres	
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Amortyzacja	9 349	8 847
- amortyzacja wartości niematerialnych	618	697
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	8 731	8 150
Zużycie materiałów i energii	143 525	136 708
Usługi obce	21 602	17 994
Podatki i opłaty	4 695	4 929
Wynagrodzenia	43 596	41 587
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	11 203	9 752
Pozostałe koszty rodzajowe	1 891	1 601
Koszty według rodzaju, razem	235 861	221 418
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	(4 667)	(5 548)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	(171)	(552)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(2 700)	(2 357)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(23 168)	(20 954)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	205 155	192 007
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	4 135	7 142
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	209 290	199 149

6. KOSZTY ZATRUDNIENIA

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Grupie:

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Pracownicy umysłowi	218	209
Pracownicy fizyczni	703	736
Razem	921	945

Koszty zatrudnienia	54 799	51 339
Wynagrodzenia	43 596	41 587
Składki na ubezpieczenie społeczne	7 989	6 904
Inne świadczenia pracownicze	3 214	2 848

7. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

Pozostałe przychody operacyjne	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	16	132
Rozwiązane rezerwy		
- na reklamacje	311	1 124
- pozostałe	229	120
Rozwiązane odpisy aktualizujące		
- rozwiązanie odpisu aktualizującego zapasy	379	743
- rozwiązanie odpisy aktualizujące należności	695	47
- rozwiązanie odpisy aktualizujące aktywa trwałe	107	172
Odzyski ze zwrotów, demontażu aktywów trwałych	60	96
Złomowanie	21	26
Odszkodowania	61	62
Przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji CO2		343
Otrzymane upusty, rabaty		15
Nadwyżki inwentaryzacyjne	309	123
Dotacje		15
Inne	73	58
Pozostałe przychody operacyjne, razem	2 261	3 076

Pozostałe koszty operacyjne	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Utworzone odpisy aktualizujące:		
- zapasy	450	571
- należności handlowe	469	411
Utworzone rezerwy		
- na świadczenia pracownicze	1 229	774
- na reklamacje	27	
- na ryzyko procesowe		576
- na zobowiązania		221
- pozostałe	460	488
Poniesione koszty reklamacji	1 746	1 552
Koszty likwidacji środków trwałych	27	171
Kary, grzywny, odszkodowania	11	59
Należności umorzone		
Złomowanie	85	562
Niedobory inwentaryzacyjne	317	261
Pozostałe	158	304
Pozostałe koszty operacyjne, razem	4 979	5 950

8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe	Za okres	Za okres
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Odsetki od obligacji		871
Odsetki od pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym		157
Pozostałe odsetki	262	207
Dodatnie różnice kursowe		1 130
Rozliczanie instrumentów finansowych	176	540
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	5 170	(70)
Przychody finansowe razem	5 608	2 835

Koszty finansowe	Za okres	Za okres
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Odsetki od kredytów	1 268	2 251
Pozostałe odsetki	112	170
Ujemne różnice kursowe	1 847	
Utworzone rezerwy na zobowiązania odsetkowe		32
Prowizje od kredytów	14	293
Rozliczanie instrumentów finansowych	2 736	26
Wycena bilansowa instrumentów finansowych		5 297
Inne koszty finansowe	70	
Koszty finansowe razem	6 047	8 069

9. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W okresie styczeń – marzec 2011 roku Odlewnia Żeliwa Śrem SA prowadziła działalność w zakresie produkcji energii elektrycznej i ciepłej. Wynik działalności zaniechanej uwzględniony w rachunku zysków i strat roku 2011 obejmuje przychody ze sprzedaży energii elektrycznej i ciepłej na zewnątrz oraz koszty ich uzyskania.

Rachunek zysków i strat	Za okres	Za okres
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Działalność zaniechana		
Przychody ze sprzedaży		2 505
Koszt własny sprzedaży		(2 365)
Zysk brutto ze sprzedaży		140
Pozostałe przychody operacyjne		499
Zysk przed opodatkowaniem		639
Podatek dochodowy		(121)
Zysk netto z działalności zaniechanej		518

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Za okres	Za okres
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Zysk netto		518
Inne całkowite dochody		
Całkowite dochody działalności zaniechanej ogółem		518

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Za okres	
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk przed opodatkowaniem		639
Korekty (podatek dochodowy zapłacony)		(121)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		518
Przepływy pieniężne netto, razem		518

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANIEJ	Za okres	
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Zużycie materiałów i energii		1 879
Usługi obce		136
Podatki i opłaty		16
Wynagrodzenia		192
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		40
Pozostałe koszty rodzajowe		102
Koszty według rodzaju, razem		2 365
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów		2 365

10. PODATEK DOCHODOWY

Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat	Za okres	
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Bieżący podatek dochodowy	375	7 140
Odroczony podatek dochodowy	(39)	(1 770)
Obciążenie podatkowe ogółem	336	5 370
Przypadające na:		
Działalność kontynuowana	336	5 249
Działalność zaniechaną		121
Efektywna stawka podatkowa:		
Działalności kontynuowanej	1,4%	21,2%
Działalność zaniechaną		18,9%

Uzyskanie przez Grupę efektywnej stawki podatkowej na poziomie 1,4% jest wynikiem straty podatkowej poniesionej przez Polską Grupę Odlewniczą SA na transakcji wewnątrzgrupowej. Strata ta w całości została rozliczona w roku 2012 i wyłączona z wyniku finansowego Grupy w procesie konsolidacji.

Bieżący podatek dochodowy	Za okres	
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Zysk z działalności kontynuowanej	26 815	24 798
Zysk z działalności zaniechaną		639
Strata na transakcji wewnątrzgrupowej wyłączona z wyniku finansowego	(26 256)	
Inne korekty konsolidacyjne	56	
Zysk z działalności ogółem przed opodatkowaniem	615	25 437
- Przychody nie stanowiące przychodu podatkowego	(9 432)	(5 458)
- Przychody stanowiące przychód podatkowy	57	231
- Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	13 214	19 708
- Koszty zarachowane w latach ubiegłych stanowiące koszt uzyskania przychodu	(2 480)	(2 157)

Dochód podlegający opodatkowaniu	1 974	37 761
Odlczenia od dochodu		(180)
Podstawa opodatkowania	1 974	37 581
Podatek dochodowy według stawki 19 %	375	7 140
Podatek dochodowy bieżący, ujęty w rachunku zysków i strat	375	7 140
-przypadający na działalność kontynuowaną	375	7 019
-przypadający na działalność zaniechaną		121

W roku 2012 Spółki Grupy tworzyły podatkową grupę kapitałową i dla celów podatku dochodowego od osób prawnych były jednym podatnikiem. W dniu 31.12.2012 w wyniku przeprowadzenia transakcji sprzedaży, nastąpiło przeniesienie własności 1.025.842 akcji Odlewni Żeliwa Śrem SA z Polskiej Grupy Odlewniczej SA na Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. W wyniku tego zdarzenia, spółki wchodzące w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej PGO przestały spełniać warunki wymienione w art.1a Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych i Podatkowa Grupa Kapitałowa PGO utraciła status podatnika podatku dochodowego.

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Odroczony podatek dochodowy		
Odroczony podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat	(39)	(1 770)
-przypadający na działalność kontynuowaną	(39)	(1 770)

11. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Zysk netto danego roku dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	26 479	20 067
Wyłączenie zysku na działalności zaniechanej	0	-518
Zysk netto z działalności kontynuowanej dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	26 479	19 549
Średnia ważona liczba akcji dla potrzeb wyliczenia wartości zysku na jedną akcję	96 300 000	81 208 110
Zysk na jedną akcję zwykłą w złotych	0,27	0,25
Zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą w złotych	0,27	0,24
Zysk z działalności zaniechanej na jedną akcję zwykłą w złotych		0,01

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku lub straty, który przypada na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu. W Grupie nie występują okoliczności, które powodowałyby efekt rozwodnienia zysku.

12. DYWIDENDY

W roku 2012 jednostka dominująca nie dokonywała wypłat dywidendy.

W związku ze stratą za rok 2012, zarząd jednostki dominującej nie przewiduje wypłaty dywidendy w roku 2013.

13. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Wartość brutto	7 316	7 218
Umorzenie	(6 125)	(5 506)
Wartości niematerialne	1 191	1 712

Zmiana stanu wartości niematerialnych w roku 2012	Licencje	
	razem	w tym: oprogramowanie komputerowe
Wartość brutto		
Stan na 1 stycznia 2012r.	7 218	4 895
Nabycie	98	66
Stan na 31 grudnia 2012r.	7 316	4 961
Umorzenie i utrata wartości		
Stan na 1 stycznia 2012r.	(5 507)	(3 214)
Amortyzacja	(618)	(601)
Stan na 31 grudnia 2012r.	(6 125)	(3 815)
Wartość netto	1 191	1 146

Zmiana stanu wartości niematerialnych w roku 2011	Licencje	
	razem	w tym: oprogramowanie komputerowe
Wartość brutto		
Stan na 1 stycznia 2011r.	7 100	4 777
Nabycie	118	118
Stan na 31 grudnia 2011r.	7 218	4 895
Umorzenie i utrata wartości		
Stan na 1 stycznia 2011r.	(4 810)	(2 527)
Amortyzacja	(696)	(687)
Stan na 31 grudnia 2011r.	(5 506)	(3 214)
Wartość netto	1 712	1 681

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w koszt własny sprzedaży.

Najistotniejszą pozycją wartości niematerialnych jest oprogramowanie – zintegrowany system zarządzania oraz system kadrowo-płacowy. Ich wartość netto wg stanu na 31.12.2012 wyniosła 979 tys. zł (odpowiednio na dzień 31.12.2011 – 1.554 tys. zł). Pozostały okres amortyzacji wynosi 23 miesiące.

14. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Wartość brutto	193 091	184 675
Umorzenie	(54 643)	(46 603)
Odpisy aktualizujące	(2 170)	(2 277)
Wartość netto	136 278	135 795
Środki trwale w budowie	7 097	2 228
Rzeczowe aktywa trwałe	143 375	138 023

Struktura własnościowa

	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Własne:		
-użytkowane	136 005	134 642
- w budowie	7 097	2 228
Używane na podstawie umowy leasingu finansowego	273	1 153
Razem	143 375	138 023

Zmiana stanu środków trwałych w roku 2012	prawo użytkowania wieczystego gruntu	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia tech- niczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
Wartość brutto						
Stan na 1 stycznia 2012r.	9 010	84 562	84 578	2 905	3 620	184 675
Zakupy		547	7 786	593	509	9 435
Inne				129		129
Sprzedaż			(45)	(233)		(278)
Likwidacje		(19)	(127)	(115)	(4)	(265)
Inne				(605)		(605)
Stan na 31 grudnia 2012r.	9 010	85 090	92 192	2 674	4 125	193 091
Umorzenie						
Stan na 1 stycznia 2012r.	0	(13 438)	(29 888)	(1 315)	(1 962)	(46 603)
Amortyzacja		(2 138)	(5 652)	(550)	(391)	(8 731)
Likwidacje		2	70	102	4	178
Sprzedaż			17	424		441
Inne				72		72
Stan na 31 grudnia 2011r.	0	(15 574)	(35 453)	(1 267)	(2 349)	(54 643)
Utrata wartości						
Stan na 1 stycznia 2011r.		(540)	(1 496)	(238)	(3)	(2 277)
Rozwiązanie odpisów		5	54	47	1	107
Stan na 31 grudnia 2012r.		(535)	(1 442)	(191)	(2)	(2 170)
Wartość netto	9 010	68 981	55 297	1 216	1 774	136 278

Zmiana stanu środków trwałych w roku 2011	prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Wartość brutto						
Stan na 1 stycznia 2011r.	11 677	84 661	81 523	2 850	3 114	183 825
Zakupy		116	4 477	176	519	5 288
Sprzedaż			(1 231)			(1 231)
Likwidacje			(191)	(121)	(13)	(325)
Przekwalifikowanie do kategorii nieruchomości inwestycyjne	(2 667)	(215)				(2 882)
Stan na 31 grudnia 2011r.	9 010	84 562	84 578	2 905	3 620	184 675
Umorzenie						
Stan na 1 stycznia 2011r.		(11 315)	(25 513)	(785)	(1 600)	(39 213)
Amortyzacja		(2 140)	(5 066)	(577)	(367)	(8 150)
Sprzedaż			82	47	5	134
Likwidacje			609			609
Przekwalifikowanie do kategorii nieruchomości inwestycyjne		17				17
Stan na 31 grudnia 2011r.	0	(13 438)	(29 888)	(1 315)	(1 962)	(46 603)
Utrata wartości						
Stan na 1 stycznia 2011r.		(547)	(1 612)	(285)	(5)	(2 449)
Rozwiązanie odpisów		7	116	47	2	172
Stan na 31 grudnia 2011r.		-540	-1 496	-238	-3	-2 277
Wartość netto	9 010	70 584	53 194	1 352	1 655	135 795

W roku 2012 rozwiązano odpisy aktualizacyjne na kwotę 107 tys. zł (w roku 2011 na kwotę 172 tys. zł). Stanowi to równowartość zmniejszenia wartości z tytułu umorzenia środków trwałych, które pomimo stwierdzenia utraty wartości nadal były użytkowane. Rozwiązane odpisy zarachowane zostały do pozostałych przychodów operacyjnych.

Zabezpieczenia ustanowione na rzeczowych aktywach trwałych

Odlewna Żeliwa Śrem SA:

- hipoteka kaucyjna na nieruchomościach oraz zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach o wartości netto 67.319 tys. zł (70.466 tys. zł wg stanu na 31.12.2011), na rzecz Nordea Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym. Wg stanu na dzień 31.12.2012 oraz 31.12.2011 kredyt nie był wykorzystany.
- hipoteka kaucyjna na nieruchomościach o wartości netto 63.724 tys. zł, na rzecz Raiffeisen Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym (kredyt udzielony na podstawie umowy z dnia 19.12.2012 roku, na dzień 31.12.2012 wykorzystany w kwocie 15.114 tys. zł).

Pioma Odlewnia Sp. z o.o.:

- zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach o wartości netto 5.388 tys. zł (5.758 tys. zł wg stanu na 31.12.2011), na rzecz Nordea Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu w rachunku bieżącym. Wg stanu na dzień 31.12.2012 oraz 31.12.2011 kredyt nie był wykorzystany.
- zastaw rejestrowy na samochodzie osobowym o wartości netto 132 tys. zł na rzecz Nordea Bank Polska SA z tytułu umowy o udzielenie kredytu inwestycyjnego. Na dzień 31.12.2012 zadłużenie z tytułu kredytu wynosiło 116 tys. zł.

Koszt wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych na własne potrzeby w roku 2012r.

Nie dotyczy

Poniesione w ostatnim roku i planowane na następny rok nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne

Rodzaj wydatków	Wartość nakładów poniesionych w 2012 r.	
	ogółem	w tym na ochronę środowiska
Budynki i budowle	509	
Urządzenia techniczne i maszyny	11 524	1 883
Środki transportu	664	
Inne środki trwałe	251	
Wartości niematerialne	74	
Razem	13 022	1 883

Przewidywana wartość nakładów w roku 2013

Rodzaj wydatków	Wartość nakładów planowanych na rok 2013 r.	
	ogółem	w tym na ochronę środowiska
Budynki i budowle	1 657	
Urządzenia techniczne i maszyny	8 244	500
Środki transportu	1 125	
Inne środki trwałe	351	
Razem	11 377	500

Dodatkowe ujawnienia

Grupa nie posiada tymczasowo niewykorzystanych środków trwałych;

Wartość bilansowa brutto całkowicie umorzonych środków trwałych, które nadal znajdują się w użyciu wynosi 3.085 tys. zł

Wartość bilansowa środków trwałych wycofanych z użycia i nie sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF wynosi 0 zł.

Na dzień 31.12.2012 zobowiązania Grupy z tytułu podpisanych umów na zakup rzeczowych aktywów trwałych, których realizacja i płatność jest planowana w następnym okresie sprawozdawczym, wynosiły 408 tys. zł.

15. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Odlewnia Żeliwa Śrem SA posiada przeklasyfikowane do kategorii nieruchomości inwestycyjnych środki trwale nie wykorzystywane obecnie przy produkcji, które są traktowane jako źródło przychodów z czynszów lub są utrzymywane ze względu na spodziewanych przyrost ich wartości.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została oszacowana na podstawie wyceny przeprowadzonej przez rzeczoznawcę majątkowego. Wyceny nieruchomości inwestycyjnych, przeprowadzonej zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Wyceny, dokonano po przez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych dotyczących podobnych nieruchomości.

	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych ogółem	7 769	7 769
w tym:		
Prawo użytkowania wieczystego gruntów	7 494	7 494
Budynki	275	275

Zmiana stanu nieruchomości inwestycyjnych w roku 2012	Prawo użytkowania wieczystego gruntów	Budynki	Razem
Stan na 1 stycznia 2012r.	7 494	275	7 769
Zwiększenia			
Stan na 31 grudnia 2012r.	7 494	275	7 769
Utrata wartości			
Stan na 1 stycznia 2012r.	0	0	0
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0
Stan na 31 grudnia 2012r.	0	0	0
Wartość godziwa	7 494	275	7 769

Zmiana stanu nieruchomości inwestycyjnych w roku 2011	Prawo użytkowania wieczystego gruntów	Budynki	Razem
Stan na 1 stycznia 2011r.			
Przekwalifikowanie ze środków trwałych	7 494	275	7 769
Stan na 31 grudnia 2011r.	7 494	275	7 769
Utrata wartości			
Stan na 1 stycznia 2011r.	0	0	0
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	0
Stan na 31 grudnia 2011r.	0	0	0
Wartość godziwa	7 494	275	7 769

Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych w roku 2012 wyniosły 199 tys. zł (w 2011 roku =193 tys. zł), przychody z czynszów w roku 2012 wyniosły 336 tys. zł (w 2011 roku 336 tys. zł)

16. JEDNOSTKI ZALEŻNE

Nazwa jednostki	Siedziba	Charakter powiązania	procent posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
Odlewnia Żeliwa Śrem SA	Śrem, ul. Staszica 1	Jednostka zależna powiązana bezpośrednio i pośrednio	100,00%	100,00%
Pioma-Odlewnia Sp. z o.o.	Piotrków Trybunalski, ul. R. Dmowskiego 38	Jednostka zależna powiązana bezpośrednio	100,00%	100,00%

Udziały w jednostkach zależnych na dzień 31.12.2012 były wolne od zabezpieczeń (na dzień 31.12.2011 na wszystkich akcjach Odlewni Żeliwa Śrem o wartości 103 500 tys. zł ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Nordea Bank Polska SA stanowiący zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego zaciągniętego przez Polską Grupę Odlewniczą SA).

17. ZAPASY

Wartość zapasów po uwzględnieniu odpisów aktualizujących wynosi:

ZAPASY	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Materiały	14 453	15 611
Półprodukty i produkty w toku	16 108	10 575
Produkty gotowe	5 922	6 930
Towary		465
Zapasy, razem	36 483	33 581

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Stan na początek roku	1 296	1 469
Utworzenie odpisu	450	570
Wykorzystanie odpisu	(3)	(414)
Rozwiązanie odpisu	(376)	(329)
Stan na koniec roku	1 367	1 296

Koszty zapasów ujęte w kosztach bieżącego okresu obrachunkowego, zarówno dla działalności kontynuowanej, jak i zaniechanej, wyniosły 113.420 tys. zł (145.572 tys. zł za rok 2011), a dla działalności kontynuowanej 113.420 tys. zł (142.350 tys. zł za rok 2011).

Koszty odpisów aktualizujących zapasy w kwocie 450 tys. zł (570 tys. zł za rok 2011) oraz odwrócenie odpisów aktualizujących w kwocie 376 tys. zł (329 tys. zł w roku 2011) ujęte zostały w pozostałych kosztach/przychodach operacyjnych. Odpisy odwrócono w związku ze zużyciem lub sprzedażą zapasów.

Zakłada się, iż odzyskanie zapasów nastąpi w okresie krótszym niż 12 miesięcy.

Zabezpieczenia ustanowione na zapasach

Na całości zapasów Odlewni Żeliwa Śrem SA o wartości 27.600 tys. zł oraz zapasach o wartości 4.000 tys. zł Piomy-Odlewni Sp. z o.o. (na dzień 31.12.2011 odpowiednio 24.963 tys. zł i 4.000 tys. zł) ustanowiony był zastaw rejestrowy na rzecz Nordea Bank Polska SA z tytułu umów o udzielenie kredytów w rachunku bieżącym. Wg stanu na dzień 31.12.2012 oraz 31.12.2011 kredyty nie były wykorzystane.

18. NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	4 800	4 688
Pozostałe należności od jednostek powiązanych		
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	28 370	31 588
Pozostałe należności	368	680
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, razem	33 538	36 956
Odpisy aktualizujące wartość należności	990	1 475
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	34 528	38 431

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Należności niewymagalne, płatne:	25 391	27 672
Do 1 miesiąca	18 694	21 375
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	6 697	5 797
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy		500
Należności przeterminowane:	9 103	10 695
Do 1 miesiąca	7 030	8 217
1 - 3 miesięcy	1 313	1 212
3 - 6 miesięcy	163	244
6 - 12 miesięcy		166
powyżej 1 roku	597	856
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności - brutto	34 494	38 367
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	(956)	(1 411)
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności netto	33 538	36 956

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowe	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Stan na początek roku	1 475	1 430
Utworzenie odpisu na należności przeterminowane i zagrożone nieściągalnością	469	411
Wycena należności w walutach na dzień bilansowy	(56)	90
Wykorzystanie odpisów	(202)	(374)
Rozwiązanie odpisów - kwoty odzyskane w ciągu roku	(695)	(82)
Stan na koniec roku	990	1 475
w tym:		
odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	956	1 411
odpisy aktualizujące należności z tytułu podatków	34	64

19. POZOSTAŁE KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE

Pozostałe aktywa finansowe	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	173	
Wycena instrumentów zabezpieczających	445	
Pozostałe aktywa finansowe	618	

Na dzień 31.12.2012 w ramach pozostałych aktywów finansowych figurowała wycena instrumentów pochodnych wyznaczonych i wykorzystywanych jako zabezpieczenie kursów walut(kontrakty forward) w kwocie łącznej 6.750 tys. euro zawartych w Nordea Bank Polska S.A. oraz Raiffeisen Bank Polska S.A.

Waluta bazowa	Nazwa banku	Dzień zakończenia transakcji	Kwota w walucie bazowej	Kwota w PLN	Wycena	Zysk/strata
EUR	Nordea Bank Polska SA	2013-01-10	400	1 700	1 769	69
EUR	Nordea Bank Polska SA	2013-01-22	300	1 277	1 329	52
EUR	Nordea Bank Polska SA	2013-01-30	300	1 278	1 330	52
EUR	Nordea Bank Polska SA	2013-02-11	500	2 133	2 219	86
EUR	Nordea Bank Polska SA	2013-02-28	500	2 137	2 223	86
EUR	Nordea Bank Polska SA	2013-02-20	500	2 135	2 221	86
EUR	Nordea Bank Polska SA	2013-03-11	300	1 246	1 262	16
EUR	Nordea Bank Polska SA	2013-03-11	150	627	638	11
EUR	Nordea Bank Polska SA	2013-03-20	300	1 247	1 262	15
EUR	Nordea Bank Polska SA	2013-03-20	100	418	425	7
EUR	Nordea Bank Polska SA	2013-03-28	400	1 664	1 683	19
EUR	Nordea Bank Polska SA	2013-03-28	100	419	426	7
EUR	Raiffeisen Bank Polska SA	2013-04-10	300	1 272	1 305	33
EUR	Raiffeisen Bank Polska SA	2013-04-19	300	1 273	1 306	33
EUR	Raiffeisen Bank Polska SA	2013-04-30	300	1 274	1 307	33
EUR	Raiffeisen Bank Polska SA	2013-04-10	200	827	828	1
EUR	Raiffeisen Bank Polska SA	2013-04-19	100	414	415	1
EUR	Raiffeisen Bank Polska SA	2013-04-30	200	829	831	2
EUR	Raiffeisen Bank Polska SA	2013-05-10	500	2 074	2 077	3
EUR	Raiffeisen Bank Polska SA	2013-05-20	500	2 076	2 079	3
EUR	Raiffeisen Bank Polska SA	2013-05-30	500	2 077	2 080	3
Razem			6 750	28 397	29 015	618

20. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Kasa	15	15
Rachunki bankowe	10 660	10 456
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10 675	10 471

Składają się na nie środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych oraz w kasach Spółek wchodzących w skład grupy. W związku z powyższym wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

21. KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Pozostałe aktywa krótkoterminowe	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Energia elektryczna dotycząca przyszłych okresów	193	200
Ubezpieczenia	131	74
Serwis oprogramowania	55	56
Pozostałe	54	22
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	433	352

22. KREDYTY I POŻYCZKI**ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2012**

Kredytobiorca	Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Kwota pobrania	Termin spłaty	kwota pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
Odlewnia Żeliwa Śrem SA	Raiffeisen Bank Polska SA	w rachunku bieżącym	30 000	20-10-2015	15 144	WIBOR 1M+ marża	- hipoteka kaucyjna na nieruchomościach - pełnomocnictwo do rachunku bieżącego kredytobiorcy,
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Nordea Bank Polska SA	inwestycyjny	148	31-12-2013 (część krótkoterminowa)	48	WIBOR 1M+ marża	- zastaw rejestrowy na aktywie sfinansowanym kredytem

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2012

Kredytobiorca	Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Kwota pobrania	Termin spłaty	kwota pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
Pioma-Odlewnia Spółka z o.o.	Nordea Bank Polska SA	inwestycyjny	148	07-05-2015	68	WIBOR 1M+ marża	- zastaw rejestrowy na aktywie sfinansowanym kredytem

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2011

Kredytobiorca	Kredytodawca	Rodzaj kredytu	Kwota pobrania	Termin spłaty	kwota pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
Polska Grupa Odlewnicza SA	NORDEA Bank Polska SA	inwestycyjny	75 000	30-06-2012	26 520	WIBOR 1M+ marża	- pełnomocnictwo do rachunku bieżącego kredytobiorcy, - zastaw rejestrowy na akcjach OŻ Śrem SA - poręczenie Pioma Odlewnia Sp. z o.o. - kaucja 500 tys. zł

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2012.

Brak

Wg stanu na dzień 31.12.2012 Spółki wchodzące w skład Grupy miały udzielone – poza wymienionymi powyżej – kredyty, które na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku nie były wykorzystane:

- Odlewnia Żeliwa Śrem SA - kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 30.000 tys. zł, a Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 7.000 tys. zł w Nordea Bank Polska S.A. W dniu 19 grudnia 2012 roku Spółki dokonały wypowiedzenia w/w kredytu. Rozwiązanie umowy nastąpiło z upływem 30-dniowego okresu wypowiedzenia tj. w dniu 18 stycznia 2013 r.
- Pioma-Odlewnia Spółka z o.o. – kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 7.000 tys. zł w Raiffeisen Bank Polska SA, udzielony na podstawie umowy z dnia 19 grudnia 2012 roku.
- Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. podpisała w dniu 31 grudnia 2012 r. umowę o dofinansowanie zadania inwestycyjnego w kwocie 3.000 tys. zł ze środków WFOŚiGW. Dofinansowanie ma formę pożyczki.

23. PODATEK ODRO CZONY

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Stan na początek roku		
Odnoszone na wynik finansowy		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	1 360	1 197
Niewypłacone wynagrodzenia	233	190
Odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	756	823
Odpisy aktualizujący majątek finansowy		39
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	221	401
Rezerwa na likwidację środków trwałych		10
Niezrealizowane różnice kursowe	172	99
Wycena instrumentów finansowych	949	
Korekty konsolidacyjne (niezrealizowane marże)	3	19
Pozostałe	339	558
Razem	4 033	3 336
Zmian stanu		
Odnoszone na wynik finansowy		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	244	163
Niewypłacone wynagrodzenia	(4)	43
Odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	(45)	(67)
Odpisy aktualizujący majątek finansowy		(39)
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	53	(180)
Rezerwa na likwidację środków trwałych		(10)
Niezrealizowane różnice kursowe	19	73
Wycena instrumentów finansowych	(949)	949
Korekty konsolidacyjne (niezrealizowane marże)	(3)	(16)
Pozostałe	(77)	(219)
Razem	(762)	697
Stan na koniec roku		
Odnoszone na wynik finansowy		
Rezerwy na świadczenia na rzecz pracowników	1 604	1 360
Niewypłacone wynagrodzenia	229	233
Odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	711	756
Odpisy aktualizujący majątek finansowy	0	
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	274	221
Rezerwa na likwidację środków trwałych	0	
Niezrealizowane różnice kursowe	191	172
Wycena instrumentów finansowych	0	949
Korekty konsolidacyjne (niezrealizowane marże)	0	3
Pozostałe	262	339
Razem	3 271	4 033

Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zmiana stanu rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Stan na początek roku		
Odnoszone na wynik finansowy		
- różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	24 876	24 546
- pozostałe	63	534
Razem	24 939	25 080
Zmian stanu		
Odnoszone na wynik finansowy		
- różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	(820)	330
- pozostałe	19	(471)
Odnoszone na kapitały własne	85	
Razem	-716	(141)
Stan na koniec roku		
Odnoszone na wynik finansowy		
- różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	24 056	24 876
- pozostałe	82	63
Odnoszone na kapitały własne	85	
Razem	24 223	24 939

24. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Długoterminowe zobowiązania finansowe	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Zobowiązania z tytułu leasingu	158	19

25. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Zobowiązania krótkoterminowe	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	1 556	992
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek pozostałych	13 344	17 193
Otrzymane zaliczki	175	111
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 982	2 201
Zobowiązania pozostałe	1 209	187
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	18 266	20 684

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ogółem na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiły 14.900 tys. zł (18.185 tys. zł na koniec roku 2011). Średni termin zapłaty za zakup surowców, materiałów i usług wynosi 30 dni. Spółka posiada zasady zarządzania ryzykiem finansowym zapewniające regulowanie zobowiązań w wyznaczonym terminie

Pozostałe zobowiązania finansowe	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Zobowiązania z tytułu leasingu	136	541
Wycena instrumentów finansowych		4 997
Pozostałe zobowiązania finansowe, razem	136	5 538

Grupa Kapitałowa nie posiada zobowiązań wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu prawa własności budynków i budowli.

Zdaniem zarządu jednostki dominującej wartość księgowa zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

26. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Spółki tworzące grupę kapitałową zawarła umowy leasingu finansowego urządzeń produkcyjnych oraz samochodów. Umowy zostały zawarte na okres od 2 do 5 lat.

Wartość bieżąca rat leasingowych	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, wymagalne w ciągu:	330	623
jednego roku	159	603
dwóch do pięciu lat	171	20
Pomniejszone o przyszłe odsetki:	-36	(62)
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań	294	561
Zobowiązania wymagalne w ciągu 12 miesięcy	136	541
Zobowiązania wymagalne w okresie po 12 miesiącach	158	20

Zdaniem zarządu wartość księgowa zobowiązań z tytułu leasingu jest zbliżona do ich wartości godziwej.

27. REZERWY

Długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Stan na początek roku	5 049	4 663
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	4 443	4 132
Rezerwa na świadczenia emerytalne	606	531
Zwiększenia	1 659	1 095
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	1 460	924
Rezerwa na świadczenia emerytalne	199	171
Wykorzystanie	840	692
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	758	596
Rezerwa na świadczenia emerytalne	82	96
Rozwiązanie	0	17
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	0	17
Stan na koniec roku	5 868	5 049
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	5 145	4 443
Rezerwa na świadczenia emerytalne	723	606

Krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Stan na początek roku	1 657	1 458
Rezerwa na świadczenia emerytalne	50	46
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	677	663
Rezerwa na urlopy	930	749
Zwiększenia	1 116	994
Rezerwa na świadczenia emerytalne	85	58
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	759	640
Rezerwa na urlopy	272	296
Wykorzystanie	951	794
Rezerwa na świadczenia emerytalne	87	54
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	645	626
Rezerwa na urlopy	219	114
Rozwiązanie	0	0
Stan na koniec roku	1 823	1 658
Rezerwa na świadczenia emerytalne	48	50
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	791	677
Rezerwa na urlopy	984	931

Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują szacunki:

- przyszłych odpraw emerytalno-rentowych oraz jubileuszy określone metodami aktuarialnymi. Zostały oszacowane przy zastosowaniu założeń omówionych w punkcie 2.7.
- powstałe na dzień 31.12.2012 r. prawa do urlopów.

Okres w którym nastąpi wypływ korzyści ekonomicznych - jest zgodny z podziałem rezerw na długo i krótkoterminowe

Krótkoterminowe rezerwy pozostałe	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Stan na początek roku	3 993	4 563
Rezerwa na reklamacje	1 673	2 112
Rezerwa na przyszłe koszty	2 312	2 381
Rezerwa na niezafakturowane koszty	8	70
Zwiększenia	3 432	1 817
Rezerwa na reklamacje	1 618	907
Rezerwa na przyszłe koszty	1 536	888
Rezerwa na niezafakturowane koszty	278	22
Wykorzystanie	2 922	751
Rezerwa na reklamacje	1 054	259
Rezerwa na przyszłe koszty	1 628	409
Rezerwa na niezafakturowane koszty	240	83
Rozwiązanie	1 184	1 636
Rezerwa na reklamacje	709	1 087
Rezerwa na przyszłe koszty	475	549
Rezerwa na niezafakturowane koszty		
Stan na koniec roku	3 319	3 993
Rezerwa na reklamacje	1 528	1 673
Rezerwa na przyszłe koszty	1 745	2 311
Rezerwa na niezafakturowane koszty	46	9

Rezerwa na reklamacje – stanowi bieżącą wartość najlepszych szacunków zarządu dotyczących przyszłych wpływów korzyści ekonomicznych wymaganych przy likwidacji wad wyprodukowanych w okresie sprawozdawczym odlewów oraz pokrywaniu kontrahentom kosztów obróbki odlewów w których stwierdzono wady. Szacunków dokonano na podstawie trendów historycznych, wartości faktyczne mogą się różnić z uwagi na możliwość zastosowania innych surowców, zmiany cen materiałów i usług itp.

Rezerwa na przyszłe koszty - stanowi bieżącą wartość najlepszych szacunków zarządu dotyczących między innymi:

- kosztów obróbki wadliwych odlewów, poniesionych przez kontrahentów w 4 kwartale 2012 roku 204 tys. zł – szacunek odpowiada kwocie roszczeń, o których spółka została poinformowana.
- przysługującego pracownikom świadczenia z tytułu Karty Hutnika oraz premii w kwocie 1.324 tys. zł – szacunek odpowiada w - przypadku Karty Hutnika - udziałowi wynagrodzeń już wypłaconych w podstawie naliczenia świadczenia, w przypadku premii – przewidywanej kwocie wypłat.

28. KAPITAŁ PODSTAWOWY

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji w szt.	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe na okaziciela	brak	brak	41 760 000	41 760	gotówka, aport	12.05.2008	12.05.2008
B	zwykłe na okaziciela	brak	brak	54 540 000	54 540	gotówka	11.04.2011	01.01.2012
Liczba akcji razem				96 300 000				
Kapitał zakładowy, razem					96 300			
Wartość nominalna jednej akcji = 1,00 zł								

	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Liczba akcji w szt.	96 300 000	96 300 000

Dla powyższego kapitału brak ograniczeń co do wypłaty dywidend oraz zwrotu kapitału.

Akcjonariusze o znaczącym udziale

Posiadacz akcji	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)
TDJ S.A. (podmiot kontrolowany przez Pana Tomasza Domogałę)	64 521 000	67,00%
Tomasz Domogała	5 473 371	5,68%
AVIVA OFE	5 210 315	5,41%
ING OFE	6 291 029	6,53%

Na dzień 31.12.2012 Pan Tomasz Domogała posiadał bezpośrednio i pośrednio 72,68% udziału w kapitale.

29. KAPITAŁ ZAPASOWY

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Stan na początek okresu	25 636	29 323
Podział zysku za rok poprzedni	5 258	
Użycie kapitału zapasowego		(15 403)
Wydanie akcji powyżej wartości nominalnej		11 716
Stan na koniec okresu	30 894	25 636

30. KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Stan na początek okresu		
Wycena instrumentów zabezpieczających	445	
Rezerwa na podatek odroczony	(85)	
Stan na koniec okresu	360	

31. ZYSKI ZATRZYMANE

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Stan na początek okresu	22 589	49 839
Zysk za rok bieżący	26 479	20 067
Podział zysku za rok poprzedni	(5 258)	(51 289)
Przeszacowanie aktywów do wartości godziwej		3 972
Stan na koniec okresu	43 810	22 589

32. INSTRUMENTY FINANSOWE

Kategorie instrumentów finansowych

Stan na 31 grudnia 2012

	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Kategorie instrumentów finansowych (wartość księgowa)				
			Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	33 538	33 538		33 538			
Pozostałe aktywa finansowe	618	618	618				
Środki pieniężne	10 675	10 675			10 675		
Długoterminowe kredyty	(68)	(68)				(68)	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(18 266)	(18 266)				(18 266)	
Zobowiązania finansowe	(362)	(362)				(362)	
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	(15 162)	(15 162)				(15 162)	
	10 973	10 973	618	33 538	10 675	(33 858)	

Stan na 31 grudnia 2011

	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Kategorie instrumentów finansowych (wartość księgowa)				
			Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36 956	36 956		36 956			
Środki pieniężne	10 471	10 471			10 471		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(20 684)	(20 684)				(20 684)	
Zobowiązania finansowe	(5 557)	(5 557)				(560)	(4 997)
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	(26 520)	(26 520)				(26 520)	
	(5 334)	(5 334)		36 956	10 471	(47 764)	(4 997)

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w zysku lub stracie w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Stan na 31 grudnia 2012	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wycenia- ne w wartości godziwej przez zysk lub stratę
Odsetki ujęte w przychodach finansowych			22	240		
Odsetki ujęte w kosztach finansowych					(1 268)	
Straty z tytułu różnic kursowych ujęte w kosztach finansowych			(2 737)	1 173	(283)	
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w przychodach finansowych		176				
Straty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w kosztach finansowych		(2 736)				
Przychody z tytułu wyceny instrumentów pochodnych ujęte w przychodach finansowych						5 170
Prowizje od kredytów ujęte w kosztach finansowych					(14)	
Utworzenie odpisów aktualizujących ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych			(469)			
Odwrocenie odpisów aktualizujących ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych			695			
Ogólny zysk/strata	0	(2 560)	(2 489)	1 413	(1 565)	5 170

Stan na 31 grudnia 2011	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	Pożyczki i należności finansowe	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Zobowiązania finansowe wycen- iane wg zamorty- zowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wycenia- ne w wartości godziwej przez zysk lub stratę
Odsetki ujęte w przychodach finansowych	871		157	207		
Odsetki ujęte w kosztach finansowych					(2 421)	
Zyski z tytułu różnic kursowych ujęte w przychodach finansowych			(3 243)	4 729	(356)	
Przychody z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w przychodach finansowych		540				
Straty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych ujęte w kosztach finansowych						(26)
Koszty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych ujęte w kosztach finansowych						(5 297)
Utworzone rezerwy na zobowiązania odsetkowe ujęte w kosztach finansowych					(32)	
Wycena kredytu długoterminowego ujęta w przychodach finansowych				(70)		
Prowizje od kredytów ujęte w kosztach finansowych						(293)
Utworzenie odpisów aktualizujących ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych			(411)			
Odwrocenie odpisów aktualizujących ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych			47			
Ogólny zysk/strata	871	540	(3 450)	4 936	(3 172)	(5 323)

33. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest zapewnienie kontynuowania działalności w takiej formie i zakresie, aby możliwe było zapewnienie zwrotu z inwestycji akcjonariuszom, zapewnienie korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału Spółka może zmienić kwotę dywidend do wypłacenia akcjonariuszom, emitować nowe akcje, zwiększać zadłużenie lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

Grupa monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zobowiązań (obejmujących kredyty, pożyczki, zobowiązania handlowe i pozostałe) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej plus zadłużenie netto

Wskaźnik zadłużenia	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Zobowiązania ogółem	72 390	56 327
- Środki pieniężne	-10 675	-10 471
Zadłużenie netto	61 715	45 856
Kapitał własny ogółem	171 364	144 525
Kapitał ogółem	233 079	190 381
Wskaźnik zadłużenia	26%	24%

34. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na wiele rodzajów ryzyka finansowego.

Głównymi ryzykami finansowymi na które narażona jest Grupa są:

- ryzyko rynkowe (ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko cenowe)
- ryzyko kredytowe
- ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem finansowym jest jego ograniczenie oraz zabezpieczenie się przed jego skutkami, poprzez identyfikację i eliminację potencjalnych zdarzeń w obszarze finansów mogących zagrozić realizacji celów organizacji.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu sprzedaży eksportowej realizowanej w walucie obcej (głównie Euro), co powoduje powstanie ekspozycji walutowej oraz niepewność, co do wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Podejmuje się więc działania mające na celu minimalizację ryzyka walutowego poprzez wykorzystanie mechanizmów zabezpieczenia naturalnego oraz stosując m.in. finansowe instrumenty pochodne – kontrakty forward. W polityce Grupy są również stosowane takie narzędzia jak: system przedpłat, skracanie terminów płatności oraz klauzule dotyczące możliwości zmiany cen w przypadku zmian cenowych surowców wywołanych kursem walutowym. Wrażliwość aktywów na zmianę kursu walutowego jest kompensowana poprzez wycenę kredytowych zobowiązań walutowych.

Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań w walutach obcych na dzień bilansowy przedstawia się następująco:

	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Aktywa		
Należności		
EUR - kwota w walucie	4 502	4 689
EUR - kwota w przeliczeniu na PLN	17 815	20 289
pozostałe waluty - kwota w przeliczeniu na PLN	533	1 499
Razem należności w walutach obcych	18 348	21 788
Środki pieniężne		
EUR - kwota w walucie	1 447	940
EUR - kwota w przeliczeniu na PLN	5 725	4 057
pozostałe waluty - kwota w przeliczeniu na PLN	1 070	49
Razem należności w walutach obcych	6 795	4 106
Ogółem aktywa w walutach obcych	25 143	25 894
Pasywa		
Zobowiązania		
EUR - kwota w walucie	268	572
EUR - kwota w przeliczeniu na PLN	1 104	2 634
pozostałe waluty - kwota w przeliczeniu na PLN	5	0
Razem zobowiązania w walutach obcych	1 109	2 634

Wrażliwość na ryzyko walutowe

Grupa jest narażona przede wszystkim na ryzyko związane z walutą EUR

Stopień wrażliwości na 10-proc. wzrost i spadek kursu wymiany PLN na waluty obce przedstawiony jest w poniższej tabeli. Analiza wrażliwości obejmuje wyłącznie nierozliczone pozycje pieniężne denominowane w walutach obcych i koryguje przewalutowanie na koniec okresu obrotowego o 10-proc. zmianę kursów. Wartość dodatnia w poniższej tabeli wskazuje wzrost zysku, a wartość ujemna jego spadek towarzyszący zmianie kursu wymiany PLN na waluty obce o 10%.

Pozycja w sprawozdaniu finansowym stan na 31.12.2012	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN wynik finansowy		Inne waluty wynik finansowy	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne/PLN +10%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	33 538	18 348	1 782	(1 782)	53	(53)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10 675	6 800	573	(573)	107	(107)
Pozostałe aktywa finansowe	172	172	17	(17)		
Zobowiązania finansowe	(362)	0		0		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(18 266)	(1 110)	(111)	111		
Kredyty i pożyczki	(15 162)	0				
Razem zwiększenie / (zmniejszenie)	10 595	24 210	2 261	(2 261)	160	(160)

Pozycja w sprawozdaniu finansowym stan na 31.12.2011	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN wynik finansowy		Inne waluty wynik finansowy	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne/PLN -10%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36 956	21 788	2 029	(2 029)	150	(150)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10 471	4 106	406	(406)	5	(5)
Pozostałe aktywa finansowe	0					
Zobowiązania finansowe	(5 557)	(4 997)	(500)	500		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(20 684)	(2 634)	(263)	263		
Kredyty i pożyczki	(26 520)	0				
Razem zwiększenie / (zmniejszenie)	(5 334)	18 263	1 672	(1 672)	154	(154)

Wrażliwość Grupy na ryzyko walutowe wzrosła w roku 2012 w związku ze spadkiem zobowiązań w walutach obcych.

Instrumenty zabezpieczające

Polityka zarządzania ryzykiem walutowym Grupy przewiduje stosowanie kontraktów forward, jako instrumentów zabezpieczających. Szczegółowe zestawienie kontraktów forward niezrealizowanych na dzień 31 grudnia 2012 prezentuje nota 19. Wszystkie kontrakty to zabezpieczenia przepływów pieniężnych, dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń. Zabezpieczenia dotyczą przyszłych prognozowanych przepływów pieniężnych w EUR, które nastąpią w ciągu 5 miesięcy od dnia bilansowego. Przewiduje się więc, że kwoty odniesione na kapitały własne wywrą wpływ na wynik finansowy w przeciągu 5 miesięcy od dnia bilansowego.

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Wycena instrumentów zabezpieczających ujęta w kapitale własnym na początek okresu	0	
Kwota ujęta w kapitale własnym z tytułu efektywnych transakcji zabezpieczających	794	
Kwoty przeniesione z kapitałów własnych do rachunku zysków i strat (przychodów finansowych)	(349)	
Wycena instrumentów zabezpieczających ujęta w kapitale własnym na koniec okresu	445	

W roku 2012 nie wystąpiły sytuacje przeniesienia kwot z kapitału własnego i zaliczenia ich do kosztu początkowego lub innej wartości bilansowej składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego.

W roku 2011 Grupa nie posiadała instrumentów zabezpieczających dla których prowadzono rachunkowość zabezpieczeń.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa jest narażona w związku z finansowaniem działalności poprzez kredyt bankowy. W związku z tym Spółka na bieżąco monitoruje decyzje Rady Polityki Pieniężnej oraz negocjuje warunki na których udzielone są kredyty i pożyczki.

Pozycja narażona na ryzyko stan na 31.12.2012	wartość pozycji	Ryzyko stopy procentowej wpływ na wynik	
		+1%	-1%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10 675	107	(107)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	33 538	335	(335)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(18 266)	(183)	183
Kredyty i pożyczki	(15 162)	(152)	152
Pozostałe zobowiązania finansowe	(362)	(4)	4
Razem	10 423	104	(104)

Pozycja narażona na ryzyko stan na 31.12.2011	wartość pozycji	Ryzyko stopy procentowej wpływ na wynik	
		+1%	-1%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10 471	105	(105)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36 956	370	(370)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(20 684)	(207)	207
Kredyty i pożyczki	(26 520)	(265)	265
Pozostałe zobowiązania finansowe	(5 557)	(56)	56
Razem	(5 334)	(53)	53

Ryzyko cenowe

Grupa jest narażona na ryzyko cenowe, które wynika z aktualnej koniunktury w branżach będących największymi odbiorcami jej wyrobów: samochodowej, górniczej, maszynowej i stoczniowej. Procedury i polityka w zakresie ofertowania, negocjacji i ustalania cen produktów zapewnia optymalne wykorzystanie przewagi konkurencyjnej Grupy. Wysoka energo- i materiałochłonność Grupy sprawia, że jest ona narażona na wysokie ryzyko zmian cen energii i materiałów wsadowych (głównie złomu i surówek). Grupa posiada zdywersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji i świadczenia usług kooperacyjnych oraz dąży do minimalizowania ryzyka poprzez zagwarantowanie w umowach z dostawcami możliwości negocjacji cen

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza, że kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych (w wyniku niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności lub znaczącego opóźnienia w zapłacie należności) w związku z czym Grupa poniesie straty finansowe. Dla ograniczenia tego ryzyka ogranicza się koncentrację sprzedaży stosując dywersyfikację klientów pod względem geograficznym i branżowym oraz ubezpiecza należności w renomowanej firmie ubezpieczeniowej. Na bieżąco oceniana jest zdolność kredytowa kontrahentów na podstawie kondycji należności. A na należności w stosunku do których nastąpiła utrata wartości tworzy się odpisy aktualizujące.

Ryzyko kredytowe dotyczące środków pieniężnych jest ograniczone, ponieważ partnerami Grupy są renomowane banki posiadające silną i ustabilizowaną pozycję na rynku.

Struktura wiekowa należności finansowych wg stanu na 31.12.2012	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane od 0-180 dni, które nie utraciły wartości
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	33 538	25 391	8 147
Pozostałe należności finansowe			
Razem	33 538	25 391	8 147

Struktura wiekowa należności finansowych wg stanu na 31.12.2011	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane od 0-180 dni, które nie utraciły wartości
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36 956	27 672	9 284
Pozostałe należności finansowe			
Razem	36 956	27 672	9 284

Ryzyko utraty płynności

Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując stale odpowiednią wielkość dostępnych środków finansowych będących gotówką zgromadzoną na rachunkach bankowych i/lub przyznanymi wolnym liniami kredytowymi jak również stale monitorując prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne. Dzięki zapewnieniu dywersyfikacji źródeł i metod finansowania (instrumentów kredytowych) oraz wykorzystania kredytów kupieckich udzielonych przez dostawców Grupa ma zagwarantowany wysoki poziom bezpieczeństwa płynnościowego.

Stan na 31 grudnia 2012	Terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego	
	do 1 roku	od 1 do 2 lat
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	18 266	
Kredyty i pożyczki	15 162	
Pozostałe zobowiązania finansowe	136	226
Razem	33 564	226

Stan na 31 grudnia 2011	Terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego	
	do 1 roku	od 1 do 2 lat
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	20 684	
Kredyty i pożyczki	26 520	
Pozostałe zobowiązania finansowe	5 538	19
Razem	52 742	19

35. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Transakcje pomiędzy Spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w poniższym zestawieniu.

	Sprzedaż dóbr	Sprzedaż usług	Zakup materiałów i usług	Przychody finansowe	Pozostałe przychody operacyjne	Koszty finansowe	Pozostałe koszty operacyjne	Zobowiązania	Należności
	za okres 01.01.2012 do 31.12.2012							stan na 31.12.2012	
Jednostki dominujące		40	679		29			57	
TDJ SA		40	679		29			57	
Pozostałe jednostki powiązane	43 187	1 003	11 910		242			1 499	4 800
FAMUR SA	16 678	456	418		94			34	1 129
FMG PIOMA S.A.	4 516	183	10 847					1 423	518
FAZOS S.A.	6 112	17	303						1 352
NOWOMAG S.A.	8 492	91	30						1 022
PMG S.A.									
Zamet BM	43	21	6					1	
Zamet Industry	896	79	301					41	
REMAG S.A.	5 708	46							281
Famur Institute Sp. z o.o.		80			114				
ZMG Glinik Sp. z o.o.	742	3	5						494
TDJ Finance Sp. z o.o.		27			6				4
TDJ Estate					28				
TL K4									
Razem	43 187	1 043	12 589		271			1 556	4 800

	Sprzedaż dóbr	Sprzedaż usług	Zakup materiałów i usług	Przychody finansowe	Pozostałe przychody operacyjne	Koszty finansowe	Pozostałe koszty operacyjne	Zobowiązania	Należności
	za okres 01.01.2011 do 31.12.2011						stan na 31.12.2011		
Jednostki dominujące	69	53	415					58	0
TDJ SA	69	53	415					58	
Pozostałe jednostki powiązane	28 309	878	11 236	163	7		70	934	4 688
FAMUR SA	4 301	77	454	6			70	32	536
FMG PIOMA S.A.	5 604	313	10 099		5			797	519
FAZOS S.A.	3 686	32	178					88	1 605
NOWOMAG S.A.	11 011	183	22						1 635
PMG S.A.		34							
Zamet BM	513	1	15					1	
Zamet Industry	242	49	421		2			16	5
REMAG S.A.	2 608	33	25						270
Famur Institute Sp. z o.o.		126							
ZMG Glinik Sp. z o.o.	344	2	22						118
TDJ Finance Sp. z o.o.		28							
TL K4				157					
Razem	28 378	931	11 651	163	7		70	992	4 688

a) transakcje handlowe

Transakcje handlowe dokonywane w ramach bieżącej działalności gospodarczej prowadzonej przez poszczególne Spółki należące do Grupy Kapitałowej - w opinii zarządu jednostki dominującej - były oparte na cenach rynkowych i były transakcjami typowymi i rutynowymi.

b) pożyczki

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej w okresie sprawozdawczym nie udzielały oraz nie zaciągały pożyczek od podmiotów powiązanych.

c) inne

Spółki wchodzące w skład Grupy nie udzielały i nie otrzymywały żadnych nowych gwarancji oraz poręczeń od jednostek powiązanych. Spółki nie uczestniczyły we wspólnych przedsięwzięciach nie podlegających konsolidacji.

36. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Zmiana stanu należności	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Stan na początek okresu		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	36 904	24 955
Należności z tytułu podatków	3 585	5 124
-Należności z tytułu podatku dochodowego	(192)	(625)
-Należności inwestycyjne		(81)
- Inne należności		(27)
Razem	40 297	29 346
Stan na koniec okresu		
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	33 538	36 956
Należności z tytułu podatków	6 393	3 585
-Należności z tytułu podatku dochodowego	(5 461)	(192)
-Wylączenia konsolidacyjne	(350)	
Razem	34 120	40 349
Zmiana stanu należności	6 177	(11 003)

Zmiana stanu zobowiązań	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Stan na początek okresu		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	20 683	23 155
Zobowiązania z tytułu podatków	3 566	3 293
Przekwalifikowanie zobowiązań		(80)
Zobowiązania inwestycyjne	(291)	(41)
Razem	23 958	26 327
Stan na koniec okresu		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	18 266	20 684
Zobowiązania z tytułu podatków	3 367	3 566
Zobowiązania inwestycyjne	(1 014)	(291)
Zobowiązania zaliczone na poczet zapłaty za aktywa finansowe		12 417
-Wylączenia konsolidacyjne	(350)	
Razem	20 269	36 376
Zmiana stanu zobowiązań	(3 689)	10 049

37. PROGRAMY ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH**Programy określonych składek**

Pracownicy spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej są objęci państwowym programem świadczeń emerytalnych realizowanym przez władze. Jednostka ma obowiązek przekazywania określonego procentu kosztów plac na fundusz emerytalny celem pokrycia kosztów tych świadczeń. Jedynym zobowiązaniem Grupy w odniesieniu do programu świadczeń emerytalnych jest obowiązek odprowadzania określonych składek.

Oprócz powyższych, Odlewnia Żeliwa Śrem realizuje Pracowniczy Program Emerytalny zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o pracowniczych programach emerytalnych. Program finansowany jest przez Odlewnię, opłacającą za swoich pracowników tzw. składkę podstawową. Wysokość stawki podstawowej wynosi 25 zł miesięcznie. Niezależnie od wpłat wnoszonych przez Odlewnię, każdy pracownik ma możliwość zdeklarowania wpłat własnych tzw. – składki dodatkowej.

Programy określonych świadczeń

Pracownicy spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej mają prawo do określonych świadczeń z tytułu odpraw emerytalnych, a w niektórych spółkach również do nagród jubileuszowych. Płatności dotyczące odpraw emerytalnych kształtują się na poziomie jednomiesięcznego ostatniego wynagrodzenia przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Nagrody jubileuszowe wypłacane są według zasad określonych w regulacjach płacowych poszczególnych Spółek.

38. WYNAGRODZENIA I NAGRODY CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU

	Imię i Nazwisko	Wynagrodzenie netto wypłacone	Wynagrodzenie netto wypłacone
		przez Spółkę	przez podmioty zależne
Zarząd	Mirosław Bendzera	202	432
	Jacek Domogała	97	
	Tomasz Domogała	120	
Rada Nadzorcza	Beata Zawiszowska	10	17
	Czesław Kisiel	20	
	Magdalena Jackowicz-Korczyńska	8	

39. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

W Grupie nie występują należności i zobowiązania warunkowe.

40. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Spółka w dniu 4 lipca 2012 r. zawarła z Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie (dawniej: Deloitte Audyt Sp. z o.o.) umowę o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego jednostkowego i skonsolidowanego sporządzonego wg stanu na dzień 31.12.2012 oraz o dokonanie przeglądu śródrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego wg stanu na dzień 30.06.2012.

Wysokość netto wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych za wykonanie umowy wynosi 50 tys. zł.

41. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

Nie wystąpiły.

.....
Prezes Zarządu - Mirosław Bendzera

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg

.....
Główny Księgowy - Renata Mokryńska

Katowice, 18 kwietnia 2013